Slavonic Div.

JAN 17 '19

N Y Public Library
476 Fifth Avenue

Insteigtas 1886
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Seredomis, Brooklyn, N. Y.
METINĖ PRENUMERATA:
Suvienytose Valstijose....$2.50
Kanadoje 3.00
Visose kitose viešpatystėse 3.50
Prenumerata apmokama iš kalno.
Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
Adresas:
J. J. PAUKSZTIS & CO., Inc.
120-124 GRAND ST.,
BROOKLYN, N. Y.

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ

Established 1886
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
THE LITHUANIAN WEEKLY
Published Wednesdays
at Brooklyn, New York.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In United States.....$2.50
To Canada 3.00
To all other Foreign Countries 3.50
Advertising rates on application.
Address:
J. J. PAUKSZTIS & CO., Inc.
120-124 GRAND ST.,
BROOKLYN, N. Y.

(Telephone 2427 Greenpoint)
NO. 3.

BROOKLYN, N. Y., SAUSIO (January) 15 d., 1919 M.
Entered As Second Class Matter Oct. 23, 1907, At The Post Office At Brooklyn, N. Y. Under Act of March 3rd 1879.

METAI XXXIII.
(Telephone 2427 Greenpoint)

Published and distributed under permit (No. 641) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Brooklyn, N. Y.
By Order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Visą pereitą savaitę spartakai ir kiti „komunistai" bandė išversti Eberto valdžią ir inkurti „raudoną terorą su proletaro diktatoryste," bet po smarkių mušių tapo supliekti; pražudę apie porą tukstančių savo pasekėjų. Sakoma, kad sukilimo vadovai, — Liebknechtas, Ledebouras ir rusas Radekas jau suareštuoti. Vorvaertso namas, spartakų tvirtovė, vėl randasi valdžios rankose. Kituose miestuose spartakai irgi kelia maištą, bet ištikimi kareiviai juos numalšo. Klerikalų partilja šaukiasi prie visų krikščionių sudaryti vieną partiją ir tuomi nustelbti radikalus Tautos Seime.

Paderewskis tapo tulų bolševikų pašautas.

Luksemburgas apsiskelbė respublika, vien klerikalams priešinanties.

Sąjungiečių Taryba, prirengianti Taikos Konferenciją, jau pradėjo posėdžius sausio 12 dieną Dalyvauja Prezidentas Wilsonas, maršalas Foch, ir premjerai bei užrubežių ministeriai Anglijos, Francijos ir Italijos.

Tapo atidengtas bolševikų suokalbis nuversti Uruguajaus ir Argentinos valdžias bei inkurti Tarybų respublikas. Uruguajuje suokalbininkai areštuoti, o Argentinoje mušiai tarpe kariumenės ir sukilėlių tebesitęsia.

Vilnius ir Kaunas rodos jau bolševikų rankose.

Visokios Žinios

KOMUNISTAI VERČIA EBERTO VALDŽIĄ LAUK

Berlinas. — Visą pereitą savaitę iš čia ir kitur plaukė žinios apie milžinišką komunistų (taip dabar vadinasi spartakiečiai ir neprigulmingi socialistai) pastangą išversti Eberto valdžią. Bėda prasidėjo nedėlioje, kuomet žmonių komisarai (Eberto valdžia) nutarė prašalinti Eichorną, Berlino policijos viršininką ir paskutinį nepr. socialistą pasilikusį valdžioje, po to kaip kiti atsisakė. Priežastis prašalinimo paduota ta, kad Eichornas naudojosi savo vieta idant užkenkti Tautos Seimui. Beto jam užmetama įleidimas rusų bolševikų, Radeko ir kompanijos, kurie pinigais ir žodžiu ragino nesenai atsibuvusiame spartakiečių kongrese remti visapasaulinę proletaro diktaturą ir revoliuciją.

Bet Eichornas tik nusispjovė ant Komisarų prisakymo ir nei nemanė apleisti savo vietos; pirma pasiremdamas tuo, kad Vykdomasis Tarybų Komitetas jį aprinko, tai jis tegalėjęs ir numesti; o paskui, kuomet ir V. T. Kom. paliepė prasišalinti, tai čia vėl Eichornas nesutiko, atrasdamas, kad nabagą be teismo išmeta lauk.

Tuom pat laiku Liebknechtas su vienu buriu komunitsų nuėjo ir užgrobė Vorwaertso spaustuvę su redakcija, o Ledebouras su kitu buriu „rekvizavo" Wolfo žinių agenturą. Taigi per visą savaitę Berlinas buvo be laikraščių, nes visa spauda buvo uždrausta išskyrus Die Rote Fahne (spartakiečių) ir Die Freiheit (nepr. soc.) Wolfas nusikraustė Frankfurtan.

Ant rytojaus apie 6 val. vakare, įvyko pirmas ginkluotas susidurimas tarp komunistų ir valdžios palaikytojų. Apie tą valandą milžiniškos žmonių minios darė demonstracijas už Ebertą prie kyje valdžios palocių, kuomet į sargai pradėjo šaukti: „Bėgkite, kas neapsiginklavę, spartakiečiai ateina!" Vos žmonėms išlaksčius pasigirdo šuviai, kurie vienok užėjus tamsai pasiliovė. Kiek žmonių žuvo dar nesužinota, bet manoma, kad šimtai.

Utarninko ryte vėl tas pat dėjosi. Apie Eberto palocių siubavo milžiniškos žmonių, tarpe kurių siaudė komunistų agitatoriai, bandydami prasilaužti pro sargų eiles su savo pasekėjais. Laukiama vėl mušio, nes matomai komunistai yra pasirengę, žut-but, nuversti Ebertą, intaisyti „proletaro diktatorystę" ir išardyti Tautos Seimo rinkimus. Iš kitos pusės Ebertas pasiryžo tvirtai nustelbti visus kontr-revoliucionierius, nors jie ir komunistais vadintųsi. Tam tikslui Noske, karės ministeris, suorganizavęs pirmutinę revoliuciją Kiele, renka kareivius.

ANTRA VALDŽIA BERLINE

Londonas. — Nors dar nežinia ikišiol (8 d. sausio) kas laimėjo kovą Berline, nes mušiai tebeina, bet jau susikilėliai inkurė savo valdžią, susidedančią iš „draugų" Liebmano, Ledebouro ir Tieko (prezidentas Spartakų Lygos) Kitos žinios skelbia, kad tukstančiai ištikimų kareivių jau esą ant kelio į Berliną, ir su jų atvykimu sukilėliai bus numalšinti. Valdžios kareiviai visą seredos dieną bandė atsiimti laikraščių namus ir Wolfo agenturą, bet nieko nepešė, nes pasirodo, kad spartakiečiai gerai apsiginklavę. Mušiuose vartojama kanuolės, rankinės granatos ir bombos.

NEAPYKANTA AUGA ANT KLERIKALŲ.

Geneva. — Suirutės Berline sukelia daug neramumų ir pietinėje Vokietijoje, kuri nuo seno buvo klerikalų tvirtovė. Darbininkai baisiai nepatenkinti rinkimų rezultatais. Badene aprinkta 35 atstovai iš socialistų partijos, 41 klerikalas, 24 demokratai (buvusie junkeriai ir kompanija) ir 7 tautininkai. Komunistų mitinge atsibuvusiame Muniche, jų vadas gavo daug katučių, kuomet užreiškė, kad „proletarai" turį buti tuoj apginkluoti, arkivyskupas turįs buti pakartas, o ministeriai Auer ir Timm (esanti Eisnerio kabinete) teisti revoliucijnio tribunalo.

Municho policijos viršininkas sako, kad dabar dar didžiuma kareivių remia valdžią, bet sukilimas bus neišvengiamas jei klerikalai laimėsią rinkimus į Tautos Seimą.

MUŠIS UŽ VILNIŲ JAU PRASIDĖJO.

Varšava. — Associated Press praneša 6 d. sausio:

„Pirmi mušiai tarp lenkų ir bolševikų už Vilnių, Lietuvos sostainę, jau prasidėjo. Lenkų žvalgai išvijo bolševikų žvalgų iš Vilniaus priemiesčių. Sakoma, bolševikai laukią pastiprinimų. Laike lenkų kovos už civilį apvaldymą Vilniaus sakoma, keletas bolševikiškų agentų nusižudę. Vokiečių kareiviai susirupinę kuogreičiausiai apleisti miestą ir inteikia savo ginklus su kitomis reikmenimis lenkams, idant tuomi gauti greitą kelionę. Vokietijon per lenkų žemes. Šitoks ginklų atidavimas dikčiai sustiprino lenkus. Sakoma lenkų spėkos ties Vilniumi siekią 12,000 vyrų."

BOLŠEVIKAI UŽIMA VILNIŲ

Varšava. — Bolševikų armija priskaitanti keletą tukstančių, užėmė Vilnių, išvydama lauk lenkų miliciją. Tuoj prasidėjo skerdynė gyventojų, išdalies delto, kad lenkai priešinosi ir buvo suareštavę ar nušovę keletą narių priklausiusių vietos bolševikų komitetams.

Lenkų kareiviai neturėję kanuolių, o kulipkų turėjo vos po keletą. Juos vedė „generolas" Veitko. Po mušio jie pasitraukė į Lentvaravą, kur vokiečiai juos nuginklavo ir pasiuntė Baltstogėn. Čia vokiečiai juos nabagus vėl apvogę ir palinkėjo gero kelio į „Polsčą."

Tai taip pasibaigė lenkų gynimas Vilniaus.

LIETUVIAI ATIMA PABIRŽĘ NUO BOLŠEVIKŲ.

Londonas. — 7 d. sausio čia aptūrėta rusų oficialis bevielis telegramas, kuriame pranešama, jog bolševikams sekasi vykti pirmyn į senasias rusų Imperijos vietas, Lietuvą, Lenkiją ir kitur. Esą paimta nemažai kaimų. Telegrama sako, kad lietuvių kareiviai apėmę Pabiržių stotį, esančią 30-toje mylioje į šiaurrytį nuo Vilniaus. Stepanovo srytyje bolševikai giriasi, kad paėmę 3,000 nelaisvių ir daug turto.

LATVIAI AREŠTAVO „BURŽUAZUS."

Stockholmas. — Iš Rygos aptūrėta žinia, jog Latvių Taryba (Sovietas) areštavusi visus buržuazus (valdžioje!) ir paskelbusi, jog privatinės nuosavybės daugiaus nėra.

AMERIKIEČIŲ KARIUMENĖ RUSIJOJE.

Washingtonas. — Karės Departamentas paskelbė, kad Rusijoje S. Valstijos turi 12,941 oficierių ir kareivių. Siberijoje esą 255 oficieriai su 7,267 kareiviais, o Šiaurės Rusijoje 5,419 kareivių.

VOKIETIJA ATMOKĖS UŽ APGINKLAVIMĄ BOLŠEVIKŲ

Paryžius. — Paskutiniame Paliaubų Komisijos susirinkime maršalas Foch atkreipė domą į pasielgimą tų vokiečių, kurie apleisdami Lenkiją ir Baltiko srytis, paliko savo ginklus bolševikams, tuomi sulaužydami paliaubų sąlygas. Maršalas pridurė, kad Vokietija turės atmokėti tas skriaudas, kurios paeis iš tokio tulų vokiškųjų bolševikų pasielgimo.

PRAŠO PRIPAŽINTI OMSKO VALDŽIĄ.

Washingtonas. — Čionykštė rusų „ambasada" gavo iš Paryžiaus žinią, kad kunig. Lvovas prašęs sąjungiečių pripažinti Omsko diktatorių Kolčakovą už visos Rusijos valdžią. Esą Kolčakovą remia visa nebolševikinė Rusija, ir todel jis tikrai yra pastovi valdžia.

MAISTO PADĖJIMAS RUSTUS LIETUVOJE

Paryžius. — Hooveris savo raporte apie maisto padėjimą Europos šalyse, apie Lietuvą ir Lenkiją sako:

„Baltijos provincijos — Maisto ten galį užtekti dviems mėnesiams, ir tai tik labai taupiai bei mažai jo vartojant. Jos buvo prisiuntę deputaciją Stockholman **maldauti maisto.**"

„Lenkija — ukininkai gali buti turi užtektinai prasiversti. Mirtingumas tarpe vaikų miestuose delei stokos riebalų, pieno, mėsos ir duonos yra baisus."

Taippat kenčia ir Suomija ir Austrija. Tokiu budu maisto dastatymas toms šalims yra klausimu pirmaeilios svarbos. Po daugelio pasitarimų pasirodo, kad reikėsią palengvinti blokadą, jei norima bus sulaikyti badą. O kadangi blokada priguli nuo anglų laivyno (kaip ir laiškų siuntinėjimas į Lietuvą, Vokietiją ir kitur), tai reikėsią gauti Anglijos pritarimus kiekvienam Hooverio žingsniai atkreiptam pagelbėjimui badaujančių žmonių.

SĄJUNGIEČIAI INKURIA MAISTO BOARDĄ.

Londonas. — Francija, Italija, Anglija ir Suv. Valstijos nutarė inkurti Viršiausią Karės Tarybą, kuri bandys aprupinti maistu visas badaujančias šalis. Netik maistas jai rupės, bet ir pinigiškas sušelpimas bei laivų klausimas. Nuo S. V. atstovu bus Hooveris ir Davis. Kitos šalys irgi turės tris po du narius toje Taryboje.

NERAMUMAS ANGLIJOJE DELEI DEMOBILIZACIJOS

Londonas. — Tarpe kareivių daugelyje stovyklų apsireiškė nepasiganėdinimo vilnis, kuri išsilieja įvairiose demonstracijose. Neužsiganėdinimo pamatu yra ne paleidimas iš kariumenės. Daugelis kareivių nori grįžti namo, nes bijo, kad jų nepasiųstų Rusijon. Karės ministeris turėjo net oficialiai paskelbti, jog Anglija nebesiųsianti nei vieno vyro į Rusiją. Iš kitos pusės Lloyd George pranešė, kad anglai turį palaikyti stiprią kariumenę, idant užtikrinti, jog vokiečiai išpildys taikos sąlygas ir todel nėra galima visų kareivių paleisti namo.

Neramumas apsireiškė ir laivyne, ypač tarpe ingulų, kurie tik karės laikui buvo paimti tarnyston valyti juras nuo minų. Mat daugelis iš tų jureivių yra žvėjai, ir todel nori grįžti vėl prie savo amato, kuris dabar, nesant maisto perapsčiai, gana pelningas. Valdžia todel paleido visus, prašydama tik liuosnorių pabaigti minų iššvejojimą.

VOKIEČIAI ATMUŠĖ LENKUS POZNANIUJE.

Amsterdamas. — Būriai lenkų, kurie drąsiai pradėjo švaistytis po Poznaniaus srytį ir net siekti į Berliną tapo suturėti. Vokiečiai po karštų mušių atsiėmė stotį Benčen, miestą Kolmarą ir Weissenhoe. Berlino valdžia esą išleidusi ugningą atsišaukimą, kviesdama liuosnorius idant atmušti lenkų užpuolimus.

VOKIETIJA NEIŠPILDO PALIAUBOS SĄLYGŲ.

Londonas. — Vokietija dar toli šaukia nuo išpildymo paliaubos sąlygų kaslink atidavimo karės reikmenų. Skaitlinės rodo, kad truksta dar 685 didžių kanuolių, 7 tukstančių kulkosvaidžių, tukstanties mortirų, 600 orlaivių, 4,736 garvežių, 5 tukstančių automobilių-trokų ir 130 tukstančių vagonų.

POPIEŽIUS IRGI NORI IŠEIGĄ Į JURES.

Haga. — Manoma, kad Taikos Konferencija apsvarstys apie „Vatikano kalinį", kuris dabar reikalauja išeigos į jures, idant nereikėtų nei jam, nei jo pasiuntiniams keliauti per tą „prakeiktą bedievių žemę," tai yra Italiją.

Kaip popiežius dar vis laikosi savo krikščioniško pykčio ant italų svietiškos valdžios parodo tas, kad Prezidentas Wilsonas turėjo iš karaliaus palociaus grįžti Amerikos ambasadon, (kuri rokuojasi S. Valstijų žeme) ir tik iš čia jau vykti Vatikanan, nes kitaip popiežius nebut jo priėmęs.

Italijoje dabar eina karti kova tarpe „juodųjų," popiežiaus šalininkų ir pažangių žmonių.

DARBININKAI KOVOJA SU POLICIJA ARGENTINOJE

Buenos Aires. — Policija turėjo karštą kovą su streikuojančiais geležies darbininkais, pasekmėje kurios pasirodė desėtkas užmuštas ir kelios dešimts sužeistų žmonių. Mušis įvyko todel, kad streikieriai užpuolė skėbus, užėmusius jų vietas.

Manoma, kad neužilgo išeis streikan ir visos unijos, kadangi visur darbdaviai atsisakė išpildyti darbininkų reikalavimus. Valdžia gi rengia kariumenę.

TIKRIEJI FRANCIJOS NUOSTOLIAI KARĖJE.

Washingtonas. — Viešinti čionai francuzų komisija paskelbė tikrus Francijos nuostolius karėje, idant užbėgti už akių įvairiems paskalams. Anot jų, Francija netekusi vieno milijono, 28 tukstančių vyrų. Beto 299 tukstančiai, žuvo be žinios. Sužeistų skaičius siekiąs 3 milijonus, o 435 tukst. buvo paimti nelaisvėn. Netoli 700 tukstančių sveikų vyrų tapo taip sužeista, kad nebegali dirbti ir turi buti užlaikomi iš pensijų.

Iš Amerikos

MANO UŽDRAUSTI ATEIVYSTĘ AMERIKON KURIAM LAIKUI.

Washingtonas. — Kongresas, per savo Ateivystės komitetus, rimtai svarsto porą bilų, kurių tikslu yra suvaržyti ateivystę į S. Valstijas kuriam laikui, duokim, dviem ar keturiem metam. Sulyg bilių, tik valdiški viršininkai, išsilavinę darbininkai arba amatninkai, bėgliai nuo tikybinių persekiojimų ir kareivių teturės teisę įvažiuoti Amerikon. Tuos bilius esą remia organizuoti darbininkai nenorinti idant čia suplustų visi bėdini ir pigiai dirbanti Europiečiai. Juos remia ir sociologijos studentai, kurie stygauja buk jei ateivystė nebus suvaržyta, tai S. Valstiose įsigrus bolševizmas ir šukelsiąs tokias suirutes kaip ir Europoje.

SOCIALISTAI ATRASTI KALTAIS.

Chicago. — Prisaikintųjų teismas atrado, jog Bergeris, aprinktas socialistų kongresmanas nuo Milwaukee, Germeris, socialistų partijos sekretorius; Kruse, Jaunųjų Socialistų Lygos sekretorius ir kiti du socialistai yra kalti kėlime maišto ir neištikimybėje. Tokiu budu jiems gręsia nuo vienų iki 20 metų kalėjimas, arba nuo tukstanties iki 10 tukstančių dolarių piniginės baudos. Bergeris net apsiverkė išgirdęs tokį nuosprendį. Mat, visi rokavo save nekaltais, kaip avinėliai.

Šis nuosprendis rokuojamas, svarbesniu už tą, kuris buvo nesenai išneštas prieš 93 aidoblistus vadus, susodinusius juos į kalėjimą. Bergeris gali netekti vietos kongrese, o ant visos socialistų partijos metasi bjauri dėmė už netiesioginį rėmimą kaizerio užmačių. Apkaltintieji vienok dar padavė apeliaciją augščiau.

VOKIŠKOS KALBOS ŽODYNAS
tai yra praktiškiausias vadovėlis
Kaina su prisiuntimu 35c.
Pinigus siųskite stampomis
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

KORESPONDENCIJOS

NEWARK, N. J.

Vakaras pagerbimui kareivių. — Naujų Metų dienoje newarkiečiai parengė vakarą del pagerbimo kareivių. Kareivių dalyvavo 24 ir šiems buvo viskas veltui. Valnos publikos atvyko neperdaugiausiai. Vakaras atsibuvo su margu programu. Nekurios dalys gana publikai patiko. Užbaigus programą buvo suteiktas kareiviams užkandis puikiai sutaisytas. Po užkandžio visi plešė klumpes šokdami.

Pažymėtina, kad tas vakaras nebuvo rengtas nei jokios draugijos (nors jų Newarke randasi gana daug), o vien tik keletos ypatų, kurios, matomai, atjaučia kareivišką gyvenimą. Aš, iš dalyvavusių kareivių tariu žodį padėkos rengėjoms to puikaus vakarėlio ir dalyvavusiem pildyme programo. **Corp. A. K.**

ELIZABETH N. J.

Lenkų pritarėjai. — Nedėlioje 29 d. gruodžio p. D. Brazinsko kambariuose įvyko susirinkimas E. L. L. I. K. (tautininkų ir katalikų).

Į susirinkimą atsilankė labai mažai pasiuntinių nuo draugijų. Nežinia kodel tai taip mažai lankosi. Čia kaltos pačios draugijos, kad nereikalauja nuo savo ingaliotinių raportų, ką jie yra nuveikę tame komitete.

Draugijos turėtų prižiurėti savo pasiuntinius, kad jie lankytųsi susirinkimuose, o kurie nelanko tai prašalinti ir paskirti kitus.

Nors mažai susirinko, vienok svarstymai buvo. Prie užbaigos B. Kopustaitis išsitraukė lenkų laikraštį „Telegram Codzienny" ir perskaitė telegramą iš Varšavos, kurioje yra reikalaujama nuo vokiečių, kad jie atiduotų Vilnių su tuo tikslu, buk kad apginti jį nuo bolševikų ir duoda įnešimą sušaukti lietuvių masinį mitingą, ir tame mitinge užprotestuoti prieš lenkus už jų norus užgriebti Vilnių.

Tuojaus pirmininkas, D. Brazinskas, sako: „Jeigu jųs norite protestuoti prieš lenkus, tai aš rezignuoju iš vietos ir daugiaus jau nedirbsiu su jumi" ir paskui dar pridurė, sakydamas, kad mes lietuviai protestuodami prieš lenkus užsitrauksime nuo lenkų panieką ir boikotą, o tada jau bus lietuviams riestai (mes kentėme tokį boikotą ir panieką jau nuo senai, todel nieko naujo užsitraukti negalim. — Red.) J. Budrius ir B. Kopustaitis prirodi nėjo ką lenkai daro lietuviams, nors lietuviai nėra padarę jiems nei už cento skriaudos, vienok lenkai lietuviams kenkia kiek tik gali, ir dar mes jų turėtumėm bijotis! Po ilgų ginčų taip ir pasiskirstė: vieni sako rengsime, o kiti ne.

Kun. P. Daniunas sako: „aš žinau kam yra musų protestas pavojingas. Jis įvardija tas 3 ypatas (bet aš dar užtylėsiu)."

Kaip matote, už trijų ypatų mes 4,000 lietuvių turime tylėti. Mat jie yra vertesni už mus visus! Ir, ištikro, musų biznieriai yra dideli bailiai, kad taip yra tai aš vėliaus paskelbsiu lietuvius biznierius aukautojus į lenkų fondą. **Tautininkas.**

ROCHESTER, N. Y.

Protestas prieš lenkus. — Sausio 2 d. įvyko lietuvių susirinkimas bažnyčios sklepe idant išnešti protesto rezoliuciją prieš lenkų imperialistiškas intrigas, atkreiptas į užgrobimą Lietuvos žemių su sostaine Vilniumi.

Apgailėtina, kad siauras klerikalų partiviškumas neprileidžia kitos pakraipos žmonių plačiau rezoliucijos tekstą apkalbėti.

Kun. J. Kazakaitis, pagamino rezoliuciją ne raštiškai, bet apipasakodamas gyvais žodžiais, kad girdi, turi buti tokia ir tokia. Kada jo žodžiams buvo pridurta, kad reikia ir prieš bolševikus panašiai užprotestuoti, tai ant to atsakė: „bolševikai ir taip pranyksią, kai kamparas." Reikėtų klerikalams pažiurėti plačiau į šiandieninį momentą ir kviesti visus Rochesterio lietuvius bei partijas, kad stipriai apgynus Lietuvą nuo priešų užpuolikų lenkų ir nepageidaujamų bolševikų. **Ponas.**

NEW HAVEN, CONN.

Kuomet musų tėvynės likimas stovi ant pražuties kranto, tuomet mums Lietuvos sunams vietoje, kad gelbėti prisieina kovoti tarp savęs. Ir reikia kovoti, nes iš to Lietuvos apverktino padėjimo randasi žmonės, kad stipriną savo pozicijas. Jie tai darydami dar daugiau pastumėja Lietuvą pražutin.

New Havene iki šiol sugyvenome gana gerai, jeigu srovės ir kartais nesutikdavo, jei ir laikraščiuose budavo užmetimai, bet tai švelniai. Lietuviai New Havene pasekmingai dirbo lietuvių dienoje ir gražiau pasirodė, negu lenkai. Taippat gražiai dirbom del 4 laisvės paskolos ir vis gražios pasekmės, bet dabar kas kita. Dabar lyg pragariškai juokdamiesi iš tėvynainiškų jausmų atsiranda „Darbininko" ir „Garso" korespondentai, kurie tyčiojasi iš visko, o gina tiktai Romą. Rodos Roma musų tėvynė, rodos Roma musų gimtinė.

Štai ištrauka iš „Darb." N142 tulas Allias rašo:

„Laisvamaniai iš kailio neriasi, kaip tik katalikai sujudo darbuotis T. F.... Kad užbėgus už akių surengė prakalbas 1 d. gruodžio, kalbėtojum p. Norkus ir Martus. Pastarojo prakalba žemiau kritikos ir tt."

Paskui korespondentas priveda, kokios buvo pasekmės, ugi tokios, kad tą patį vakarą katalikai daugiau surinkę aukų. Ir dar ciniškai priduria, kad verčiau pinigus mest į balą, negu aukauti Tautininkams del Lietuvos Neprigulmybės.

Ar galima ką nors sakyti į tai, tai juk peržema. Tik supraskite, kad sulyg korespondentų ir laikraščių redaktorių išeina, kad **verčiau pinigus į balą mesti, negu gelbėti Lietuvą, jei tas gelbėjimas neina ant sustiprinimo srovės.** Tai spjovimas Lietuvai ant veido!

Štai „Garso" N52 vėl rašo koks tai Vilniaus Sunus. Matyt, kad tas pats rašytojas, tik kitas pseudonimas ir vėl tą patį kartoja.

Bet kam tas? Kas per priežastis? Aiškiai pasakysime, kad prakalbose kuomet kalbėjo p. P. Norkus, vienas katalikas atsistojęs jau po to, kaip p. P. Norkus išrodė visas neteisybes ir prieš kurias negalėjo atsakyti pasakė: „Mes pasiskaitysime laikraščiuose." Reiškia mes atkeršysime apšmeiždami per spaudą. Ir tą savo žodį dalaiko — keršija šmeižimu. Ir tai daro katalikai vardan Kristaus mokslo. Kristus ant kryžiaus mirė, o čia Kristaus pasekėjai varo kerštą varo kerštą prieš tuos, kas tėvynei dirba ant labo.

Bet tiems, kuriems keršija, tai yra tautininkai niekad nei nemėgino kenkti katalikams, (ką čia sakyti katalikams, tai butų paniekinimas katalikų vardo, tai juk klerikalai), bet padėjo dirbti. **Pažiurėkite į atskaitas lapkričio 12 d. ir pamatysite, kad tenai tautininkai į T. Fondą sudėjo $190 be jokios agitacijos. Tai faktas!**

Toliau Buvo Dr. J. Šliupo prakalbos. Bet tas klerikalų neapkenčiamas Šliupas nei puse lupų nepasakė prieš T. F., bet agitavo kad dėtų į abudu fondu, kas kam pasitiki. Tai antras faktas.

Kas link P. Norkaus prakalbų tai jos nebuvo užbėgimu kam nors už akių. Ir P. Norkus nejuodino nieko ir tik apgailestavo, kad katalikai nenori veikti išvien. Taipgi nurodė priežastis deiko taip yra daroma. Martus irgi katalikų neįžeidė, įsižeidė klerikalai, kad jie likosi demaskuoti. Įsižeidė keletas nežinančių ką daro žmonelių, klerikalų klapčiukų. Įsižeidė p. J. Mačiulaitis ir tula Jokubaičiutė. Ir ką darė. Parodė savo „augštą" išauklėjimą tuomi kad po prakalbų pas daris tokiais balsais rėkė, kad rodos tai butų ne Suv. Valstijose, bet kur pas Afrikos zulusus.

Kaslink viso to, jei atsižvelgti į smulkmenas, tai jos aiškiausiai paliudija tendencijiškumą. Jei „Garso" korespondentai rašo apie tautininkus, tai jau netik darbus kitaip aprašo, bet ir skaitlines mažina. Jau kad meluoti, tai meluoti net skaitlinėse, ir pas juos $555.50 pasidaro tik į $500.00.

Jei New Haven paimti statistiką, tai proporcionaliai kiekvienas tautininkas yra davęs daugiau, negu bent vienas klerikalas. Tautininkai sudėjo $1,500.00 Lietuvos reikalams.

Jei ir toliau p. J. Mačiulaitis ir „Darbininko" bei „Garso" korespondentai taip elgsis, tai negalimas jokis darbas. Visuomenė demoralizuojama ir Lietuva nukentės. Juk tai eina jie prieš visokią dorą, prieš krikščionybę. Tautininkai nesigiria krikščioniškumu, bet krikščioniškai elgiasi. Senovės laikuose farisėjai nukankino Kristų, o šių laikų klerikalai-farisėjai kankina ir niekina jo mokslą.

K. A. Makarevičius.

WATERBURY, CONN.

Sugėdino biznierius. — Užbaigiant Kalėdinį ofensyvą vieną dieną išėjau dar parinkti aukų L. N. Fondui. Susitikau savo gerą draugą, K. Petraitį, kuris paklausė, kur aš einąs. Paaiškinus, jog einu rinkti aukų L. N. Fondui, jis nieko nesakęs tik ištraukė iš kišeniaus $50 ir sako: **„Šia, aš aukauju penkias-dešimts"** ir priduria: **„eik, brolau, gal ir dar rasi gerų tėvynainių, kurie aukaus delei Lietuvos Laisvės išgavimo."** Mane paėmė toks smagus upas, kad ir leidausi toliaus. Paėjęs kelis žingsnius patikau kitus savo draugus: P. Kiušą ir A. Aleksiejų, kuriems taipgi paaiškinau, jog einu aukų rinkti. Kadangi jie yra geri tėvynainiai, tai ir jie abu paklojo po $50. Taigi štai šių tėvynainių vardai: K. Petraitis, Pov. Kiušas ir Ant. Aleksiejus — visi po $50 aukavo.

Garbė, jums, brangus tėvynainiai! Laisva Tėvynė atlygins jums už jusų duosnumą!

Šie trįs tėvynainiai padarė labai didelę gėdą musų tuliems biznieriams, nes jei jie, būdami dirbtuvių darbininkais, davė po tokią gausią aukų Lietuvos laisvės išgavimui, tai po kiek reikėjo duoti musų biznieriams, turintiems nuosavybės vertos po kelis desėtkus tukstančių? Tiesa, yra nekurie biznieriai, kurie aukavo stambias aukas, bet yra dar labai daug ir tokių, kurie aukavo po dešimtinę arba mažiau. Bet ir tos mažos aukos išgavimui reikėjo pašvęsti kelias valandas laiko ir išaiškinti visą Lietuvos istoriją, pradedant nuo Gedimino laikų, ir užbaigiant su šios dienos svarbiu momentu.

Taipgi turiu pastebėti, jog Waterburyje aukų rinkimas dar tebeina ir vietos tėvynainiai dirba su didžiausiu pasišventimu!

Augščiau minėti pinigai likosi induoti vietinio L. N. F. sekretoriui, p. J. Žemantauskui.

K. J. Paulauskas.

LOWELL, MASS.

Trečiųjų Teismas. — Čionai atsibuvo (kada? — Red.) trečiųjų teismas tarpe A. Martaus ir V. J. Čulado. Iš Martaus pusės liudininkais buvo: J. Sadauskas ir D. Bumskis, o iš Čulados — J. Širvydas ir J. Kuzbarskis. Teismas įvyko todel, kad Čulada įžeidė Martų 8 d. gruodžio pavadindamas jį šnipu. Teisingai išklausius abi pusi ir visapusiškai dalyką apkalbėjus, pasirodė, kad Čulada padarė klaidą, nes p. Martus savo kalboje pasakė, kad New Yorko teisėjas nuo jo reikalavęs lietuvių socialistų laikraščių antrašus, kuriuos jis jam ir suteikęs. Tokiu budu abi pusi susitaikė ir pasidavė viens kitam ranką. V. J. Čulada nei kelionės lėšų neapmokėjo, tik davė $1.00 ant vakarienės. Todel jis turėtų buti dėkingas Martui už jo gerumą. Teismas atsibuvo svetainėje po 22 Middle Str.

Pas mumis labai kaziruojama iš pinigų. Taip, kad net kiti „palis steišine" atsiduria. Vyrai, tai blogas paprotis. **J. T. S.**

WILKES BARRE, PA.

Tautininkų duosnumas. — 29 d. gruodžio vietiniai tautininkai surengė prakalbas. Kalbėjo S. Vitaitis iš New Yorko. Žmonių buvo atsilankęs gražus burelis ir visi tautininkai, išskyrus porą, kuriem tarnysta nepavelijo ateiti (adv. Lopatto ir Nienius). Aukų L. Nepr. Fondan sumesta $321. Bravo, Wilkes Barrės tautininkai. Savaitę prieš tai kuniginiai turėjo savo prakalbas po bažnyčia, kuriose vos sumetė $1,100, kun. Šepsinskui duodant $200, o kitiems sumetant bond-sus. Dabar dasižinojome, kad tautininkų Wilkes Barriuose yra ketvirtdalis visų lietuvių skaičiaus, o klerikalų ir katalikų apie trečdalis. **Vietiniai.**

NEW BRITAIN, CONN.

Alkana kalbėtoja. — 22 d. gruodžio musų „susipratėliai" parengė bolševikiškas prakalbas, parsikviesdami iš Brooklyno tulą Petrikienę. Ta moterėlė pirma atpasakojo viską ką žinojo iš savo makaulės, o paskui tankiai dirstelėdama į pluokštą iškarpų iš „Vien. Liet." ir kitų popierėlių padarė stebuklingą išradimą, buk vieni socialistai esą darbininkų užtarėjai, o tautininkai su klerikalais tai „čysti" išdavikai. Girdi, ir socialistai dirbą del Laisvos Lietuvos, tik ne tokiu budu kaip tautininkai: jie dirba kaip Rusijos žmonės — kovos budu. Paskui, antru atvėju kalbėdama, drauge Petrikienė apraudojo moterų reikalus ir nurodė, kad jau moteris visur reikalauja bei ingija politiškų teisių.

Pasibaigus „marmalieniai" buvo užduodama klausimai. Buržujas, anot kalbėtojos, tai žmogus, kuris iš savo rankų gyvena, bet užklausus, ar yra buržujų tarpe lietuvių, Petrikienė susimaišė ir nieko neatsakė. Ant klausimo, ar socialistai pripažįsta tautą, buvo atsakyta, kad ne; ar socialistai nori Lietuvai laisvės, atsakyta, kad socialistai stovi už Laisvą Lietuvą, ale netaip kaip tautininkai. (Tai yra tautininkai aukauja į Liet. Nepr. Fondą, o socialistai Šukio su Stilsonu apgynimui). Buvo ir daugiau užduota klausimų, bet, matomai, kalbėtoja nebegalėjo nieko į juos beatsakyti, nes, pasisakė, buk norinti valgyti, kad net pilvas esąs susitraukęs. Tai turėjome didelę nelaimę, kad New Britaino bolševikai neaprupino valgiais „savo" užtarėjos. Patartina ir Brooklyno bolševikams užtektinai pavalgydinti tokią garsią pamokslininkę siunčiant į kitas kolonijas, nes reikia žinoti, kad musų bolševikai vakarienių tokiom kalbėtojom neturi iš ko pagaminti.

Laike prakalbų buvo pumpuota iš lengvatikių aukų Šukio bilai. Surinkta apie $30. Prakalbų tikslu buvo pasimeškerioti daugiau „draugų," bet apsivilta: negauta nei vieno nario į LSS. 5 kp. nors raginama buvo gana gražiai. New Britainiečiai jau žino tokias organizacijas, kurios niekina musų laikraštiją ir tautą žemina. **Meškasalietis.**

NEW PHILADELPHIA, PA.

Gruodžio 26 d. naujai susityėrusi Moterų Dr-ja „Šv. Onos" turėjo surengusi balių. Žmonių buvo į 300. Laike švenčių buvo parvažiavę keletas lietuvių kareivių pasiviešėti, kurių tarpe buvo ir Pranas Pautienius (Jureivis oficieras) dešimtus metus tarnaująs Dėdei Samui). Oficieras sakė, kad yra padavęs prašymą karės departamento sekretoriui Washingtone, kad norįs studijuoti lietuvių rašybą ir istoriją, nes šioje šalyje gimęs ir augęs, negavo progos pamokti liet. rašybos. Pr. Pautienius lietuvių rašybos geidžia delto, kad anot jo, „gal busiu reikalingas Lietuvoje." Pr. Pautienius yra baigęs Elekt.-inžinieriaus kursą ir toks vyras Lietuvai labai tiktų. Pr. P. motina, brolis ir sesuo gyvena New Philadelphijoj, Pa.

Gruodžio 31 čia kalbėjo tulas Jukelis iš New Yorko. Jis yra tikras bolševikas iš stuomens ir liemens. Net ir barzdelę užsiauginęs tokią, kai Trockio. Jukelis sakė, kad dabartinė Rusijoje bolševikų valdžia, tai „geriausia ant svieto." Jis vadino tuos žmones kvailiais, kurie deda aukas Lietuvos reikalams. Anot kalbėtojo, tai trumpame laike bus tokia valdžia visame sviete, kai Rusijoj. Jis pasakė ir gana paikią istoriją apie vieną poną Rusijoje. Girdi, „kada kumečiai paėmė dvarą į savo rankas, o ponas atsikėlęs jau lekajaus negalėjo prisišaukti. Ir lekajus pono neklausė, nes jam reikėjo protauti, kaip pakinkyti elektriką ir mašineriją, kad dirbtų žmogui." Na, jau kas-kas, bet ne lekajai kinko mašinas į elektriką. Jau tokias pasakas plepėt, tai ne šią gadynę. Ir tu man susimislyk — „lekajus protauja apie elektriką ir mašinerijas." Bet kas „svarbiausia," kad pas lekajų tas atėjo į galvą ant rytojaus po bolševikų užėmimui to pono dvaro. Kitaip negali buti, nebent bolševikiška elektrika susideda iš kitokio „štofo", negu kad iki šiol vartojama?

Antru syk kalbėjo apie Ameriką. Čia dar geriau pasakė. Amerike, anot Jukelio kalbos, „kožnas žmogus: kasyklose, ant farmų, fabrikuose ir kituose darbuose, dirbantis, turi gauti po $16 ant dienos už savo darbą. Moteris irgi turi gauti po $16 ir tos ką dirba dirbtuvėse ir tos ką dirba kuknioje." „O bankose esantieji pinigai" — sako Jukelis — „turi buti padalinti kožnam žmogui po $11,000." Jeigu jau dalinti kožnam po vienuoliką tukstančių dolarių, tai Jukelis per mažai skiria. Aš skaičiau anglų žurnale, kad Rusijos bolševikai sušaukė vienos dirbtuvės darbininkus, su tikslu, padalinti jiems **po 35 tukstančius rublių. Ten,** moteris, apsirokavusios silpnesnėms už vyrus, atsistumė tačkas, **kad pinigus** vežte-parsivežti. Kuom jau Rusijos žmonės geresni gauti po 35 tukstančius, o Amerikos tik po vienuolika tukstančių? Tokių pasakų nei išsigėrusi bobelka nevaliotų pasakyti. Publikos buvo tiek, kad pats kalbėtojas buvo trisdešimt aštuntas. Įžanga buvo po 10c. Tų prakalbų rengėjais buvo 11 žmonių, iš St. Clair ir iš Minersville paeiną. **Korespondentas.**

BALTIMORE, MD.

Sausio 3 d. š. m. A. L. T. S. 5-tos kuopos buvo laikytas metinis susirinkimas. Nors susirinkimas buvo šauktas per atvirutes, bet narių susirinko vos tik 11. Tarpe neatsilankusių narių buvo ir pereitų metų kuopos pirmininkas, kuris per visą metą vos atlaikė 3 kuopos susirinkimus.

Po apkalbėjimo kuopos reikalų, buvo renkama nauja kuopos valdyba. Sekantiems metams tapo išrinkta: p. Levanavičius — prez.; p. P. Lazauskas — vicepirm.; p. Ig. Naruševičius — užrašų rašt.; p-nia M. Bartaškienė — finansų raštininkė; p. J. Krei vėnas — iždininku; p. P. Jaras — knygiumi ir korespondentu.

Naujoji valdyba pasižadėjo buti veiklesnė už pereitų metų kuopos valdybą ir prižadėjo netik lankyti kuopos susirinkimus, bet

(Tąsa ant 7-to pusl.)

Progress SHOE Manufacturing Co.

Inkorporuota ant

100,000 DOLARIU

Rengia nuosavą dirbtuvę uždėti išdirbimui avalų (shoes)

Jau surinkta $20,000.00

Lig dirbtuvė atsidarys reikia surinkti $40,000.00

Pramonėn indėti pinigai neša didelį nuošimtį.

Avalų krautuvių savininkai dėkite savo pinigus išdirbystėn! Šiaučiai junkitės išdirbystėn!

Šėras $100; galima pirkti nedaugiau dešimtį šėrų vienam žmogui

Fabriką organizuoja **Lietuvos Atstatymo Bendrovė**; darbo vedimui pakviestas mokytas inžinierius-chemikas Pijus J. Žiuris, B. S. ir jis jau darbuojasi Montelloje, Mass.

Nepraleiskite progos pelningon vieton pinigus indėti!

— Informacijų klauskite ir pinigus siųskite, o — Krautuvninkai galite jau duoti užsakymus šiuo adresu!

PROGRESS SHOE MFG. CO.

58 AMES ST.

MONTELLO, MASS.

Arba: — LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ —
(Lithuanian Development Corporation)
320 Fifth Avenue, New York, N. Y.

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ

PADĖJIMAS LIETUVOJE

Kokis dabar padėjimas Lietuvoje šioje valandoje, sunku sužinoti. Viską reikia spėti sulyg laikraštinių žinių, sulyg kablegramų spausdinamų laikraščiuose.

Vienok dar Vilnius iki šiol pasilieka Lietuvos valdžios rankose. Telegrama iš Londono 8 d. sausio sako, kad Lietuvių kariumenė paėmė Pabarzdžius (Podbrodzie) nuo bolševikų. Tas reiškia, kad ties ta vieta bolševikai sulaikyti. Pabarzdžiai yra apie trisdešimts angliškų mylių į šiaurytus nuo Vilniaus. Tai beveik pusiaukelė tarp Vilniaus ir Šventėnų. Tas reiškia, kad Šventėnai bolševikų rankose.

Iš tos žinios dasižinome, kad Lietuva jau turi savo kariumenę. Kitos žinios vėl sako, kad lietuviai turi gana daug kariumenės burių, kurie gina Lietuvos sieną. Esą tik ta kariumenė neno ri susiorganizuoti į didelę disciplinuotą kariumenę. Bet mes tam netikime. Lietuviai jei tą daro, tai tiktai delto, kad vieną neturi amunicijos, neturi sutvarkytų su sinešimų ir noroms nenoroms kiekvienam bureliui prisieina vei kti savistoviai. Bolševikai skelbia si, kad jie jau paėmę 3,000 belaisvių prie Stepanovo.

Iš kitos pusės lenkai irgi nedaug ką gali padaryti. Jau veik visa Lenkija bolševizmo apimta. Jau didesni pramonijos miestai, kaip kad Lodzius yra bolševikų kontroliuojami.

Ir lenkai į savuosius bolševikus neatkreipia domos, prieš juos ma žiausiai kariauja. Bet užtai jie visame pasaulyje šaukte šaukia, kad jie turi apginti Vilnių nuo bolševizmo. Tas jau aiškiausiai parodo, kad lenkai tiktai jieško priekabių, kad kaip nors įsiveržti į Vilnių. Jei jau jie kartą tenai ateitų, tai juos bus paskui sunku iškraustyti. Žinoma, jei lenkai užimtų Vilnių, tai lietuviai kad ir bolševikų jieškotų pagalbos, kad juos iš tenai iškrapštyti. Vienu žodžiu, Vilniaus lenkai jokiu budu negaus, lietuviai kad ir žus, bet Vilniaus neatiduos. Savo tokiu užgriebimu, savo neišmatuojamais apetitais ant Lietuvos lenkai tiktai privers lietuvius jieškoti bolševikų pagalbos, o tas jau reiškia didžiausią pavojų Lenkijai, nes ji pati juk bolševizmo apimta.

LIETUVOS POLITIKA

Vis kas kartas daugiau paaiški, kad dalis mųs kunigijos ypač buvusio Vilniaus rėdybos jieško lenkiško užtarimo. Visai nesenai keletas kunigų pasiuntė prašymą Varšavon, kad lenkai gelbėtų Lietuvą, gelbėtų bažnyčias ir kunigus nuo bolševikų, lyg butų bolševikai koki ekstra kunigų priešai. Bolševikai eina ly giai prieš visus, kas ne su jais. Žinoma to lenkams tiktai ir reikia. Žinoma čionai gali buti ir lenkiška provokacija Lietuvoje.

Lenkai tokį prašymą gavę iš vienos pusės patįs veržiasi ant Vilniaus, o iš kitos pusės inprašė popiežiaus legato Varšavoje, kuris ir telegrafavo Vatikanui, kad perkalbėtų sąjungiečius, kad jie tuojaus duotų pagalbą ir atsiųstų kariumenę į Lenkiją ir Lietuvą.

Lenkai visą laiką viską darė, kad tik diskredituoti lietuvius ali jantų akyse. Jei šiandien Anglija ir Francija į Lietuvą žiuri, kaipo į provokišką tautą, tas tai yra lenkų darbas ir tai bjauriai melagingas darbas. Anglijoje ir Francijoje nebuvo mųs tikrų atstovų, tos šalįs nežino tikro padėjimo, lenkai tenai visur kur tik galėjo informavo, kad lietuviai sau neprigulmybės reikalauja tiktai agituojant vokiečiams, žinoma turėdami tokias informacijas negali pripažinti Lietuvos. Mųs Lozanos Taryba, kuri turėjo nušviesti tuos dalykus, pati dar daugiau aptemdė, nes ji pati lošia į lenkų rankas. Labai ir labai daug likimas Lietuvos priklauso nuo to, kaip gerai bus informuota Anglija ir Francija. Jei bus teisingai informuotos tos šalįs, sakysime kaip kad Suv. Valstijos, tai Lietuvos neprigulmybės užtikrinta.

Jei taikos konferencija varu priverstų Lietuvą dėtis prie Lenkijos, tai vidurinėje Europoje išeitų tikras ateinančių karių šaltinis. Pirmiausiai tokioje lietuviškai-lenkiškoje valstybėje žydai eina prieš lenkus. Paskui visa Lietuva jieškotų visokios pagalbos rusų pusėje, ir taipgi patįs iš paskutiniųjų lenkams kenktų. Reikia žinoti, kad lietuviai tuomet gali Lenkiją pražudyti, gali taip pražudyti, kaip jau ji kartą buvo žuvusi. Juk dabar jau lietuviai pakišasi lenkams net grynai lenkiškuose reikaluose. Nesenai Varšavon nuvyko Paderewskis ir tenai išėjo jo susidurimas su Pilsudskiu, da bartiniu Lenkijos diktatoriumi. Čia išsikišo Sapiega ir visus augš čiausius Lenkijos valdininkus ir ministerius kuone nuvertė ir kuone suareštavo. Reikia žinoti, kad dabar Lenkijoje yra daug valdininkų lietuvių, pats vyriausis lenkiškos kariumenės komanduotojas yra lietuvius, ir net pats Pilsudskis yra lietuviškos kilmės žmogus ir gimęs Kauno rėdyboje, tai yra pačioje tikroje Lietuvoje. Lenkas upus, greitas, kar štas ir pasigirti mėgstąs. Lietuvis gi išnašus ir nuoseklus. Lietuvių geresnės ypatybės atsvers lenkų didžiumą. Tuomet tokioje valstybėje butų griežtai ir mirtinai kariaujančios dvi lygios pusės. Juk niekas nesutaikys, tik mirtis gali lietuvį sutaikyti su lenku arba vokiečiu. Prie tokių aplinkybių suprantama tas išeitų ant nenaudos nei pačiai Lenkijai, nei Lietuvai, nei visai Europai. Jei taikos konferencija padarytų tokį klaidingą žingsnį, jei nepriimtų Prezidento Wilsono pasiulymą, tai neišvengti ateinančios karės ir ramybės. Lietuva jau sykį pabudo, susiprato, ji nepadės jau savo ginklo. Juk Lietuvą bandė naikyti kryžiuočiai-vokiečiai — jie patįs žuvo. Lietuvą bandė naikyti lenkai — jie buvo išdalinti. Lietuvą naikino rusai, — jie patįs dabar bejiegiai. Lietuvio siela rami, bet gili. Lietuvis nepergalimas. Nei viena tauta per 4,000-5,000 metų neatsilaikė, visos žuvo, pasiliko tik lietuvių tauta nežuvusi. Ji išeis pergalėtoja ir šio. Lietuva turi ingyti sau neprigulmybę ir ją ingis!

Mųs lietuvių politika kaip ten Europoje ir čia Amerikoje tiktai viena, tai remti iš visų pajiegų Prez. Wilsoną ir Suv. Valstijas, nes tik jie padės Lietuvai ingyti laisvę.

NAUJA ERA RUSIJOJE.

Laikraščiai paskelbė tiesiog senseaciją: Rusijos bolševikų karės ministeris Trockis suareštavo ministerių pirmininką Leniną ir pats save apsišaukė Rusijos diktatoriumi. Suareštavo jį delto, buk Leninas jau stovėjo už tai, kad reikia sutverti koalicijinę ministeriją iš visų radikališkųjų partijų. Gi Trockis stovi už terorą ir inteligentijos naikinimą.

Gal buti, kad ta žinia ir nevisai teisinga, bet ji aiškiausiai liudija nesutikimus tarpe bolševikų. Jei tas ne dabar įvyks, tai tas įvyks ankščiau ar vėliau kada nors. Rusijai neišvengti diktatoriaus ir jai neišvengti Francuzų didžiosios revoliucijos pakartojimo. Bolševizmas prives prie monarchijos su neaprubežiuota ir despotiška monarcho valdžia.

Šis atsitikimas aiškiausiai paliudija, kad bolševizmas, tai laikinė socialė liga. Bolševizmo liga turės persirgti pusė Europos jei nevisa Europa. Vakarinė Europa atsigins nuo bolševizmo tiktai tuomet, jei bus padaryta teisinga taika. Jei taikos konferencija paliks vienas tautas priespaudoje kitų, jei bus tautoš nuskriaustos, jei į teisybę ir į tuos augštus lozungus, kad valdomieji gali buti valdomi tik su jų sutikimu, nebus atsižvelgta, tai tokios nuskriaustos didesnės ar mažesnės tautos bus šaltiniu bolševizmo, iš kur jis platysis po Europą. Jei nebus priimta Prez. Wilsono ta 14 punktų pilnai Europoje neišvengti padrebinimo. Juk reikia žinoti, kad nepasisekimai ir neužganėdinimai pagimdo bolševizmą. Taip buvo Rusijoje, taip buvo Vokietijoje ir taip bus visur, kur bus didelis neužganėdinimas.

Kas link Rusijos, tai tas nesutikimas tarp bolševikų jau parodo, kad patįs bolševikai jau supranta klaidingumą savo pozicijos. Dar pasilieka tik tie, kurie nori valdžios į nieką neatsižvelgiant.

T. ROOSEVELTAS BUVO LIETUVIŲ UŽTARYTOJAS

Pereitą sausio 6 d. Oyster Bay, L. I., N. Y. miestelyje pajuryje netoli New Yorko pasimirė įžymiausis Amerikos pilietis T. Rooseveltas. Jis buvo gimęs New Yorke 1858 metais ir beveik nuo pat Harvardo universiteto užbaigimo užsiėmė politika. Pirmiausiai jis buvo New Yorko valstijos legislaturos nariu, paskui bandė buti išrinktu New Yorko miesto majoru, bet nepavyko. Paskui pasižymėjo karėje laike ispanų-amerikoniškosios karės. Ant galo buvo vice-prezidentu ir paskui prezidentu Suvienytų Valstijų.

Rooseveltas buvo netiktai politikas, bet ir didelis sporto mylėtojas. Jis lankėsi net Afrikoje, kad pamedžioti nepereinamuose miškuose. Savimi Rooseveltas išreiškė jauną Suv. Valstijų valstybę, jis buvo pilnas energijos, pilnas darbštumo. Jo žodžio prisiklausydavo visa Amerikos tauta.

Su jo mirčia nustojo ne tiktai Amerika savo didelio žmogaus, bet ir mes lietuviai nustojome didelio savo užtarytojo. Dar visai nesenai Pildomasis Tarybų Komitetas Washingtone kreipėsi prie velionio Roosevelto prašydamas jo pagalbos ir užtarimo Lietuvai. Ir jis nepasiliko kurčias. Jis prisiuntė Pildomajam Tarybų Komitetui laišką datuotą 31 d. gruodžio pereitų metų, kuriame pasižadėjo panaudoti visą savo spėką, visą savo įtekmę delei lietuvių naudos. Ant lietuvių nelaimės jis po 6 dienų numirė. Pild. Tarybų Komitetas iš Washingtono pasiuntė poniai Rooseveltienei sąjausmą.

Nusiminus Amerika Roosevelto mirčia, nusiminę ir lietuviai nustoję savo užtarytojo.

PERŽVALGA

Lietuvių Respublika.

"The World" kasmet išleidžia knygą, arba almanaką, kuriame sutalpina svarbesniuosius praėjusių metų nuotikius, įvairias statistikos žinias, ir tam panašiai. Šiame, 1919 metų leidinyje randasi ir nemažas aprašymas apie Lietuvos Respubliką, kuri čia ištisai paduodame:

„Lietuvių Respublika. — Sausio mėnesyje, 1918 metų, lietuvių kongresas Vilniuje paskelbė Lietuvos Respubliką, tuomi patvirtindami tą nepriklausomybės deklaraciją, kurią jie toje pat vietoje pirmiausia priėmė 1905 metuose, o paskui vėl spalio mėnesyje, 1917 m. Kovo 13-14 dd., 1918 lietuviai savo Seime New Yorke irgi paskelbė Lietuvos Respubliką. Vokietija pripažino res publiką kovo 23, 1918 m. ir kaizeris, 12 d. gegužio, tam tikslui išleido proklamaciją. Po tam suorganizuota Laikinoji Lietuvos valdžia. Nepriklausomoji Lietuvos Respublika aprėpia daugiau negu senovinę Žemaitiją, gulinčią prie Baltijo sjurių. Ją vokiečiai užpludo 1915 metais ir atsišakė paliuosuoti kuomet padasė taikos sutartis su Rusija ir Ukraina. Lietuvoje telpa 132 tukstančiai ketvirtainių mylių žemės tai yra 10 tukst. mylių daugiau negu valstija New Meksiko turi. Jon ineina: Kauno, Vilniaus, Suvalkų, rėdybos rubežiuojančios su Prusija; dalis rusų Lenkijos, ir dalįs Gardino, Mogilevo, Minsko bei Vitbodės rėdybų. Apskaitliuojama, kad ten gyvena septyni milijonai gyventojų. Prieš šią karę per 40 metų rusų valdžia buvo uždraudusi lietuvių kalbą viešose vietose priskaitant čia ir teismus, gelžkelio stotis, mokyklas bei bažnyčias. Platinimas lietuviškų knygų, pamfletų, laikraščių buvo uždraustas. Laiks nuo laiko, lietuviški spausdiniai buvo suvelkami ant pleciaus sostainėje, Vilniuje, ir sudeginami. 1897 metuose vokiečių imperatorius irgi buvo bepradedąs tą patį darbą varyti, bet pametė gegužio 7, 1904 m. Nuo to laiko lietuvių kalba tapo mokinama kone visose mokyklų klesose.

„Anot nekurių istorininkų, tar pe jų ir Dr. Šliupo, nario Lietuvių Mokslo Draugijos, o dabar Amerikos piliečio iš Scranton, Pa. lietuvių tauta dešimtame šimtmetyje buvo suskilusi į tris svarbiausias šakas, iš kurių pirmoji, prusai, suteikė dabartinei Prusijai jos vardą. Antroji šaka, latviai nusikėlė į šiaurę, apsigyveno palei Baltiką ,srytyje vadinamoje Livonija. Paskiaus vokiečiai juos pavergė. Trečioji šaka, arba tikrieji lietuviai susijungę su žemaičiais sudarė nepriklausomą valstybę kuri nuolatos kariavo su slavais, ypač šiaurėje ir rytuose. Mendowe, pirmutinis krikščioniškas Lietuvos karalius, tapo nužudytas 1263 m. Vasario 14, 1386, Jogiello Lietuvos karalius, tapo apkarunuotas Lenkijos valdonu, nes buvo vedęs tos šalies karaliunaitę, Jedvigą. Tame laike Lietuvos rubežiai siekė Dunojų, Juodasias ir Azavo juras. 1569 m. Lietuva prarado savo kunigaikštystes stovį ir tapo prikergta prie vieno Lenkijos kuno. Tais metais Lietuvoje tilpo maždaug šimtas tukstančių ketvirtainių mylių. Šalis yra lygi ir per amžius tiko gyvulių auginimui bei buvo turtinga miškais. Lietuviai, latviai ir prusai sudarė atskirą šaką Ariečių arba Indo-Europiečių tautų šeimynoje. Viduramžių Lietuva globavo Mažą Rusiją (Ukrainą) ir siekė miestus Orel, Kurską, Kharkovą, Poltavą, Ekaterinoslą rytuose, Odesą ir Juodasias juras pietuose, o Besarabiją, Galiciją, Lenkiją ir Kuršą vakaruose. Dr. Šliupas sako, kad lietuviai paeiną nuo rasės, kuri Biblijoje žinoma po vardu Hititai (Kheta). Jie yra šviesųs odoje, augšti ir ištvermingi, ir niekados nebuvo linkę gyventi dideliais buriais."

Tai taip amerikonai žino apie lietuvius.

Nors aprašyme yra daug klaidu, bet visgi bešaliai bandyta nušviesti Lietuvos padėjimas. Indomu tas, kad ten pat aprašyta ir Lenkija, kuriai mažiau vietos pašvęsta negu Lietuvai.

// Lietuvos žmonių vienybė tiesiog daro gėdą amerikiečiams.

„Darbininkas" perspausdino iš katalikų „Tėvynės Sargo" eibančio Lietuvoje Lietuvos valstybės valdininkų atsišaukimą, iš kurio pasirodo, kad lietuviai jau Lietuvoje paima visą valdžią, kur net parapijoms be jokio skirtumo tikėjimo, pažvalgų ir lyties liepiama tverti komitetus, organizuoti miliciją apsigynimui ir tt. Po tuo atsišaukimu iš 9 parašų tik vienas ar du priklauso katalikams.

Iš to matyti, kad Lietuvoje yra didelė vienybė; ten nežiurima kas kokio tikėjimo ar įsitikrinimo, bet žiurima tik kas kur tinkamas, kas daugiau darbo gali atlikti.

Ir kol nebus panašiai elgiamasi čia Amerikoje, tol neišvengti visokių suiručių ir visokių barnių, nesutikimų. Tautininkai senai nori, kad butų Amerikoje lietuvių bendros įstaigos, bet to nenori katalikai. Tuom savo užsispirimu jie paliko tą nesantaiką.

Musų propozicija yra tokia: turi abidvi ar net trįs Tarybos susilieti į kruvą ir padaryti vieną Augščiausią amerikiečiams Tarybą. Turi buti vienas fondas išgavimui Lietuvos laisvės ar jos palaikymui. Tai kaipir amerikiečių lietuvių parlamentas. Paskui turi buti koalicijinis Pildantysis Komitetas iš tinkamų žmonių. Tokios įstaigos nutarimų turi prisilaikyti kiekvienas lietuvis. Kas šito nenori, tai nenori Lietuvai laisvės, nenori gero, o nori tik drumsti vandenį asmeniniais ar partijiniais tikslais.

Iš karto turėtų sueiti dabartinės Tarybos pilname savo sąstate, nes negalime iškarto žinoti, kam liaudis daugiau prijaučia ir kokioje proporcijoje. Paskui turėtų visose kolonijose susitverti visų lietuvių federacijos skyriai, tai yra ineiti visos organizacijos. Ta federacija tai yra visos organizacijos turėtų vėliau rinkti visus tarybos narius lygiu slaptu bepartiniu neišskiriant lyties balsavimu.

Šis, tiesa, priklauso ateičiai, bet reikia žinoti, kad ateityje ant amerikiečių bus uždėtos dar didesnės pareigos, nežiurint kaip virstų Lietuvoje reikalai.

Kol kas gi dabartiniame degančiame momente galėtų dabartinės tarybos susilieję į vieną atlikti darbą. Tiktai taip, o ne kitaip tegalima prieiti prie tvarkos ir pasidaryti galingais.

Darykime taip, kaip daro Lietuvos žmonės.

// Socialistų internacionalas supuvęs.

Tokį dekretą paskelbė bolševikiškoji „Laisvė." Bet žinoma, ne visokis internacionalas supuvęs, bolševikų internacionalas yra sveikas kaip ridikas, tik visų katokių socialistų, kurie nevartojo teroro internacionalas supuvęs. Ir kas tokį naują dievą netiki, tas anot „Laisvės" arba nachalas arba žioplys. (Tikrai toki terminai pavartoti).

„Naujienos" į tai duoda tinkamą atsakymą. Bet ar verta į tai atsakinėti? Juk atsakinėjimas į tai tiktai žemina.

// Amerikiečių katalikų vadų dvilinkavimas.

Negalime nepastebėti šio fakto. Kun. Wilimavičius pranešė, kad kuomet organizavosi pirmutinis Lietuvos ministerių kabinetas, tai į jį neinėjo nei vieno krikščionio demokrato. Tačiaus nežiurint į tai vyskupas Karevičius netik kad išreiškė tam kabinetui pasitikėjimą, bet dar surinko 150,000 katalikų lietuvių parašų, kad jie remia tą pirmą valdžią. Tai pasirodo pilnas patriotiškumas, pilnas stojimas už tėvynę ir už tokį darbą vyskupas Karevičius užsipelno kiekvieno lietuvio didžiausią pagarbą ir paguodonę kas jis nei butų.

Tokiu darbu, tokiu Lietuvoje žmonių sutikimu gerėjosi ir Amerikos katalikai. Jie gerėjosi savo spaudoje ir jų atstovai (kun. J. Žilius) pasirašė po kablegrama, kurią kaipo pasveikinimą Pildomasis Tarybų Komitetas pasiuntė Europon.

Gerėjosi, kad ten Lietuvoje yra sutikimas, vienybė, pasitikėjimas vieni kitais. Bet kaip čia Amerikoje elgiasi? Čia barnįs, šmeižtai, niekinimai. Čia aiškiai katalikų vadai, biurai spaudoje užreiškia, kad kas ne su musų partija, tas turi buti suareštuotas. Čia aiškiai spaudoje katalikų vadai užreiškia, kad jie jokiu budu nedaleis, kad butų bendras iždas Lietuvos laisvės išgavimui.

Vienu žodžiu iš vienos pusės Amerikos katalikų vadovai gerėjasi vienybe ir sutartinumu, sveikina tą vienybę, o iš kitos pusės praktiškai darbuose veikia priešingai, sėjo nesutikimus. Ir kaip tokį darbą pavadinti. Iš mandagumo mes tai vadiname politiškų katalikų dvilinkavimu, nors tai aiškus veidmainiavimas.

// Pabėgo „vyskupas."

„Lietuva" praneša, kad neprigulmingas kunigas, Mickevičius, kuris jau save titulavo vyskupu, likosi pačių parapijonų nuverstas nuo „vyskupiško" sosto. Jis bandė sutverti neva Lietuvių Tautišką Bažnyčią ir tuomi labai nužemino lietuvių vardą. Savo laiku mes apie tai rašėme.

Dabar tas „vyskupas" už nepadorius pasielgimus prašalintas.

Nesmagiausiai tai tas, kad dikčiai likosi sudemoralizuotų žmonių, ypač ta demoralizacija buvo sėjama tuomet, kuomet jis kariavo su Romos katalikais ir kuo met net išeidinėjo anonomiški laikraščiai. Purvu prieš purvą kariauta ir nekalti žmonės likosi supurvinti.

Žingeidu tiktai, kaip bus dabar su taja seminarija ir su tais klerikalais bei kandidatais į klerikus.

// „Dirva" sustojo ėjusi.

Iš tikrų šaltinių sužinojome, kad „Dirva" sustoja ėjusi. „Dirvą" faktiškai leido įžymus Clevelando vertelga p. Bartuševičius. Ji vis nešė nuostolius, taip, kad leidėjas nepakeldamas juos sustabdo „Dirvos" leidimą.

Tai nesmagi žinia, kad tokiame svarbiam emomente, kuomet labiausiai reikalingas laikraščių painformavimas, laikraščių skaitlius sumažėja.

// Katalikų įstaigų priimti įstatai tiktai „scrap of paper."

Iš senai jau žinome, kad katalikų Tautos Fondas per visą laiką skelbėsi ir savo įstatuose įrašė, kad visų pinigų sudėtų tan fondan žinomas nuošimtis eis Lietuvos pavargėlių sušelpimui, o tik maža dalelė rodos 20 ar 30 nuošimtis bus skiriamas politikai. Jau tokis padavadijimas buvo negeras jau tuomi, kad katalikas aukautojas norėdamas šelpti Lietuvą jau negalėjo išvengti politikos, ar politikierius negalėjo išvengti šelpimo. Bet dar tas vis nieko, buvo atvirai tas paskelbta, visi apie tai žinojo.

Bet štai „Garsas" polemizuodamas su „Tėvyne" sako:

„...laisvės savaitėje surinkti pinigai eis vien tik laisvės reikalams."

Tai juk aišku, kad T. F. valdyba daro taip, kaip jai patinka, keičia įstatymus savo įstaigos taip, kaip nori. Vienu žodžiu, tos įstaigos įstatymai, tai niekas daugiau, kaip „scrap of paper."

Kaslink agitacijų, tai dabartinių laikų istorikui bus aišku, kas agitavo ir kas ne. Po Visuotino Seimo iki dabar tautininkų spauda ir veikėjai laikėsi kuomandagiausiai, nežiurint, kad „Drg." ir „Darb." tiesiog šmeižė tautininkų veikėjus, ypač Dr. Šliupą, per eiles NN. Vis vardan tėvynės kęsta. Paskui paskutiniame bendrame Tarybų posėdyje vyriausis katalikų vadas kun. Kemėšis užreiškė, kad jokio bendrumo negali buti aukų rinkime girdi: „Mes varysime smarkiausią agitaciją, o į tai kad vieni kitiems nekenkti šaltai pažiurėta."

Bet tai neviskas, dar iš to nėra aišku. Ant rytojaus buvo Pildomojo Tarybų Komiteto posėdis ir tenai kun. Kemėšis užreiškė:

„Jųs mus paminėsite."

Tautininkai šitą grąsinimą ir kerštą iš karto palaikė tiktai užsikarščiavusio ginčuose žmogaus netyčią išsprukusiais žodžiais, juk visi žmonės, o ne angelai ir pradėjo varyti savo darbą. Pav. kaip Dr. J. Šliupas Waterbury, New Havene ir Baltimorėje tikėdamas į gerus katalikų norus agitavo dėti aukas į abu fondu, nes girdi vis vien. Baltimorėje ir New Havene katalikai tuom pasinaudojo, o Scrantone aukų rinkėjai net žmonėms inkalbinėjo, kad jau fondai susivienijo, o vienok rinko savo fondan.

Taip buvo tautininkų tikėta, net pasirodė visai kitaip, pasirodė kad ištikro reikia paminėti. Pradėjo veikti veik visi bažnytiniai ambonai prieš tautininkus, J. J. Bielskis važinėdamas ir kalbėdamas grąsino net suareštavimu rinkėjų į N. F. ir dačjo iki to, kad oficialiai Washingtono Informacijų Biuras išleido atsišaukimą, kad nereikia kitam niekam aukauti, kaip tik į katalikų Taut. Fondą.

Žinoma, jei katalikai metė pirštinę tautininkams, jei pradėjo net nepripažinti teisės gyvenimo, tai juk tautininkai buvo priver-

eti paimti tą pirštinę ir parodyti kame dalykas.

Mes džiaugiamės, kad katalikai diktokai pinigų surinko, tik tegul jie eina ant tėvynės labo. Bet mes smerkėme ir smerksime nedorus rinkimo budus. Verčiau mažiau surinkti, bet padoriu budu.

Vatikano Neutralitetas.

Lietuvių spaudoje labai mažai, arba nieko nėra kalbama šiame klausime. Gi tuomtarpu daug ir rimtai yra kalbama anglų ir amerikonų presoje. Popiežiaus neutralitetas yra intariamas arba apkaltinamas. Tas daroma pasiremiant arba ant dokumentų, arba ant galimybių, kurios apsireiškia iš Vatikano politinio krypsnio. Ypatingai Amerikos presa daug komentarų padarė po to, kaip Prez. Wilsonas pasižadėjo aplankyti popiežių. Toje linkmėje, Milwaukee, Wis. išeinantis laikraštis vardu „Gyvoji Bažnyčia („The Living Church") štai kaip komentuoja. „Didelis spaudimas yra daromas ant Prezidento, kad panaudoti jojo intekmę su alijantais, išgavime Popiežiui reprezentacijos Taikos Konferencijoj."

Minėtas laikraštis taipgi atkreipia domą į Rusijos revoliucijonierių, apie metai ar daugiaus atgal paskelbtus slaptus raštus, kuriuose „buvo parodytos sutartis bei sulygimai tarp alijantų, kad Popiežius neturėtų reprezentacijos Taikos Konferencijoj." Todel šis laikraštis, nors ir abejotinai, mato galimybę intekmės, kuri galėtų viršminėtą alijantų sutarimą pakeisti, apsilankius Prezidentui pas popiežių.

Toliaus sakoma „jeigu ir butų toks negeistinas pakrypimas į priešingą pusę, tai yra pakeitimas minėto alijantų sutarimo. tuomet viltis yra, kad Amerikos žmonių vieša opinija bus užrekorduota prieš suteikimą popiežiui reprezentacijos Taikos Konferencijoj."

O vieša opinija Amerikos žmonių turėtų buti pamatuota ant šių esančių ir galimų buti faktų, bei motyvų, kurie sulyg minėto laikraščio randasi sekančiai: — „Yra labai galima, kad faktai gal niekad ne bus pozityviai žinomi. Bet įspudis, kad kaizeris prižadėjo atgavimą Svietiškos Galybės (Temporal Power) popiežiui, jeigu kaizeriui pasiseks laimėti karę, kaip rodosi gludo ant labai tvirtų galimybių."

„Tas suteiktų Kaizeriui labai tvirtą kontrolę (ranką) ant Popiežiaus bėgyje karės; butų didžiausiu nubadimu Italijai ir tas suteiktų ant visados kaizeriui ir jojo inpėdiniams, podraug su jau paveldėjama Austrijos privilegija, tvirtą kontrolę ant popiežinių rinkimų. Per popiežių kaizeris galėtų valdyti tokias dalis pasaulio, kurios nebutų galima apvaldyti tiesioginiu kaizerio režimu. Negalima netikėti, kad visi šie patogumai, kaizerio ir Austrijos karaliaus, nebutų buvę giliai apmąstyti, o ir popiežiaus atsinešimai bei palinkimai, visų karės metų labai puikiai sutinka šitokiam tarpsaviniam susipratimui."

„Be abejonės yra tiesa, kad tikrų prirodymų šiems tvirtinimams alijantai neturi savo rankose. Labai yra galima, kad tarp jųjų buvo toks slaptas susitarimas, kad jokių dokumentų net visiškai ir nėra. Bet alijantai yra labai pateisinami padaryme savo žingsnio, ant pagrindo, kad kartą ir ant visados Svietiška Galybė popiežiaus yra dingusi ir kad niekados ji nebus atgaivinta. Lai Amerikonų vieša opinija to reikalauja ir lai Aemrikos presa deda savo svarbą šiame reikale. Tai nėra dalykas religijinės neapykantos. Tas nėra dalykas nedraugiškumo didelei pasauliniai religijai. O tas yra tik tvirtas, nepakeičiamas ir neatmainomas pasiryžimas neprisileisti eit ant kompromiso šiame klausime. Rymas niekad daugiaus negali ir neturi teisės atgauti svietišką Galybę, kaip ant tam tikrų bei tulų valstybių. taip lygiai neturi atgauti teisės naudoti svietinę intekmę ir ant sovereinių tautų. Kuogreičiau šis faktas bus popiežiaus ir jojo bendrų suprastas, — mes tikime, kad šis principas jau yra priimtas tvirtai didelės daugumos Rymo Katalikų gyvenančių šioje šalyje, — tuo greičiau popiežius paliuosuos iš išsvajoto kalėjimo savo kuną ir ištikro ir vitališko kalėjimo savo sielą."

Tiems komentarams yra ir priešingi užginčijimai. Juos daro Monsignoras Fay. Vienok jis neužginčija šio fakto, kad popiežiaus politika buvo ir yra atgauti svietišką valdžią, kurią jis prarado. Šis faktas ir pasilieka faktu, tol kol popiežius neatsisakys viešai nuo to ir kol nenustos statęs savo reikalavimo turėti atstovybę nuo Vatikano valdžios pokarinėse konferencijose. Kol neatsisakys nuo pretenzijos turėjimo atstovybės darant tarptautines bei tarpvalstybines sutartis, — traktatus.

Alijantai motyvuoja nepriėmimą popiežiaus atstovybės Taikos Konferencijoj ant šio pamato: — Yra pasaulyje šimtai įvairių religiškų sektų. Yra ir keletas tvirtų tarptautinių religijų. Bet nei šitos tvirtos tarptautinės religijos, negi religijinės sektos, nėra vienos šalies-valstybės, neigi vienos arba čielų tautų religijoms. Jos yra išsibarstę ir išsiskirstę po visą pasaulį, po visas valstybes bei tautas.

Todel, suteikiant atstovybę Taikos Konferencijoj Vatikanui, reiktų suteikti ir kitoms krikščioniškoms sektoms per jųjų augščiausias įstaigas lygią atstovybę. Pasielgus šitaip su krikščioniškoms sektoms, jeigu teisingai reikalą atlikti, tai ir nekrikščioniškoms religijoms ir jųjų atskaloms, reiktų atstovybę suteikti. Tada pasidarytų tikras chaosas. Tautos bei valstybės niekad negalėtų prie jokios sutarties neigi tvarkos prieiti. Prileidžiant Taikos Konferencijoj religijų, bei jų atskalų atstovybes butų suteikta proga religijoms bei jų atskaloms kišti savo nosį į valstybių bei tautų vidurinius reikalus. O tas nėra galima tinkamai padaryti, per tai, kad nėra praktiška.

Suvienytose Valstijose yra žmonių visokių religijų ir visokių religiškų atskalų. Čia yra žmonės taipgi ir visokių partijų. Bet šalis jų neskirsto nei į religijines grupes, nei į religijinių atskalų grupes neigi į politiškų partijų grupes, o tik visus lygiai vadina piliečiais, Suvienytų Valstijų atstovybė Taikos Konferencijon legališkai išrinkta, atstovauja visą šalį, visą sovereinę valstybę ir visus šitos valstybės žmones, kuriuos ji vadina piliečiais. Kitos valstybės irgi taippat pasielgia, sulyg savo nustatytų taisyklių.

Todel ir yra labai teisingas nuosprendis neįleisti popiežiaus atstovybės į Taikos Konferenciją. Antras dalykas, tai ir yra „griešnu" žingsniu popiežiaus slaptas politikavimas atgavime sau svietiškos galybės. Juk svietiška galybė yra tik laikina, ir tokios galybės tik žemiški žmonės turi pageidauti, o ne popiežius, kuris gyvu budamas yra šventu vadinamas ir kurio galybė paeina „ne iš šio svieto".

Popiežiaus politikavimui pasidėkavojant ir mes lietuviai turime daug nuostolio. Bet apie tai pakalbėsime kitame „V. L." numeryje.

J. Valas.

Gyvi Dokumentai

Širdį sopa, kuomet tokioje valandoje kuomet Lietuva yra ant pražuties kranto, o prisieina talpinti laikraštyje barnius. Bet ką gi darysi. Klerikalai jau ant tiek toli nuėjo, kad jau pereina visokias padorumo rybas. Taip toli nuėjo, kad žudo Lietuvą.

Mes „V. L." 51 Nr. pastebėjome, kad tokis darbas yra negeras, neužgavome nieką, neparašėme nei dešimtos dalies to, ką žinojome. Vienok jau ir tas teisybės žodis nepatiko ir klerikalai „Darb." N147 išnešė protestą prieš mus. Apart to p. Staknys per „Garsą" išvadino melagiais ir tt. Ant galo ir mums patiems likosi prisiųstas protestas.

Tas viskas priverčia mus apsigynimui patalpinti tris gyvus dokumentus:

1) Klerikalų protestą prieš mus.

2) P-no Uolos nario Tautos Fondo 1 skyriaus Newarke pranešimą. P-nas Uola yra tikras katalikas, veikia tarp katalikų, vienok jį jo krikščioniškas padorumas priverčia pasipiktinti T. F. 1 skyriaus pasielgimu.

3) N. Fondo atsakymą ir faktus.

Prie tų dokumentų mums nieko nereikia pridėti, jie patįs kalba už save. Faktai kalba. Prie to mes dar turime atkreipti į budus išsireiškimų. Tie, kurie save vadina prie kiekvienos progos katalikais, tuom prakilniu vardu net nemoka krikščioniškai rašteli parašyti ir be kolionės neapsieina. Juk pavartojimas tokių žodžių, kaip lojimas, yra kolionė.

Šie gyvi dokumentai, šie krikščionybės augštumo ir tėvynės „meilės" rekordai pasilieka istorijai. Tas yra netik Newarke, bet ir kitose kolonijose. Mes su šiuomi reikalą užbaigiame.

„V. L." red.

„Vienybės Lietuvninkų" redakcijai.

Newark, N. J.
Gruodžio 30, 1918.

Gerbiamieji!

Tamstų laikraštyje No. 51 1918 peržvalgos skyriuje, išskaitėme vieną straipsnį po antgalviu: „Tėvynės meilės, ir krikščionybės augštumo rekordas."

Kadangi tame straipsnyje „V. L." apžvalgininkas drąsiai meta juodą dėmę ant katalikų veikimo Lietuvai laisvės reikaluose, ir juos nebevadina katalikais, bet lojoja senų katalikų priešų inprastu budu — klerikalais; ypač apžvalgininkas, kaipo pavyzdį to viso katalikų „nedorumo-klerikališkumo" meta ant Newarko Tautos Fondo 1-mo skyriaus, pavadindamas net klerikalų tautos fondu; ir ten kalbėjusio J. J. Bielskio (Dr. J. J. Bielskio), kuriam primeta jo visai nepasakytus žodžius, ir kitokius išmislus,

Ir kadangi sakoma, jogei negalima praleisti nepažymėjus į istorijos lapus tokių nešvarių darbų iš pusės klerikalų, kurie save vadinasi katalikais;

Todel mes, Centras Newarko Lietuvių R. Katalikų, kuris reprezentuoja katalikiškas draugijas ir kuopas; laikytame savo susirinkime gruodžio 15 d. 1918 perskaitę minėtą straipsnį iš „V. L." No. 51, 1918 ir žinodami aiškiai viso to dalyko stovį ir kurioj pusėj teisybė, nutarėme: —

Idant „V. L." tą savo straipsnį atšauktų ir nesiskubintų rekorduoti į „istorijos lapus.", kad po laikui su didesniu vargu nereikėtų išskusti.

Togi nepadarant, mes pastatysim savo faktus prieš Tamstų „faktus" ir užprotestuosime, nes jau per toli Tamstos nužengėte.

Valdyba: —
J. Petlutis, pirmininkas.
S. Pranis, raštininkas.
A. Kazlas, iždininkas.

NEWARK, N. J.
Lietuvių Visuomenei.

„Darbininko" 147 numeryje til po iš Newarko protestas prieš „Vienybę Lietuvninkų" ir jos redaktorių, kuriame tarp kit-ko pažymėta: „Mes Tautos Fondo 1-mo skyriaus nariai, kurių skaičius virš 500, vienbalsiai nutarėme protestuoti prieš „V. L." kaipo laikraštį ir jos redaktorius, kurie drįsta savo laikraštyje talpinti tokius melus, pažeminančius Newarko katalikų visuomenę." Visai yra nelegališkas ir neturi jokio pamato tą pastebėsime žemiau.

Šiame savo straipsnyje neturiu tikslo ginti „V. L." ir jos redaktoriaus pusę; o tuomi paniekinti Tautos Fondo 1-mą skyrių. Anaiptol ne, tuo labiaus, kadangi aš pats prie jo priklausau, bet aš noriu kalbėti vien tik vardan teisybės ir tuomi parodyti, jog tas protestas išneštas ne pagal svarbos reikalo ir ne sulyg teisybės, bet vientik, kad parodyti savo „Aš" arba „Mes galim." Ir kad tas yra taip tikrai tai čia ir faktai:

1) Kad tas protestas nėra išneštas visų 500 narių, nes aš tikrai žinau, jog tame susirinkime 20 d. gruodžio nedalyvavo daugiaus kaip 30 narių gi visi kiti t. y. 470 narių visai apie tai nieko nežinojo.

2) Kad po tuo protestu nėra pasirašiusi visa skyriaus valdyba (kitaip nebutų atsiekę tikslo) ir

3) Kad jis nėra paremtas tikrais faktais. Aš pats buvau tą vakarą ir girdėjau kaip **p. Bielskis peikė ir niekino Neprigulmybės Fondą ir aš patvirtinu tą kas yra paminėta „V. L." straipsnyje apie Newarko T. F. skyrių ir p. Bielskio prakalbas, tas yra visai teisingai, bet ten dar neviskas yra paminėta.** Dar p. Bielskis štai ką pasakė: Kada p. Stamburas parodė N. Fondo diplomą ir užklausė ar jis geras ar jo pinigai neprapuls ir ar bus sunaudoti išgavimui Lietuvai laisvės. Tada p. Bielskis kratydamas rankas ir apimtas piktumo atsakė: „Aš nežinau ar jis geras ar ne, ir nežinau kokiems tikslams jie tuos pinigus panaudos." Gi kada kalbėjo p. Šimutis tą pačią savaitę visai kitaip aiškino. P. Šimuts sakė: „Dabar jau atėjo laikas kad visi turim aukauti; mes katalikai privalome aukauti į Tautos Fondą, o kas priklauso prie liberalų-tautininkų privalo aukauti į N. Fondą ir tie visi pinigai kaip vieno Fondo. taip ir kito eis per vieno komiteto rankas butent p. Naruševičio ir kun. Žiliaus, bendram tikslui t. y. išgavimui Lietuvai Neprigulmybės." Tą patį rašė ir visi katalikiški laikraščiai, o p. Bielskis kaip tik priešingai kalbėjo. Na ir kaipgi nepeikti.

Pagaliaus p. Bielskis pabaigoje savo prakalbos, dar tokių nesąmonių pripasakojo. Girdi mums reikia pinigų ir daug pinigų, nes ten konferencijoje reikės vienam kitam tukstantine gerkles užkimšti, kad tylėtų, trečiam-ketvirtam dešimtukstantine akis užlipdyti, kad nematytų, vėl penktam-šeštam dešimtukstantine ausis užgrusti, kad negirdėtų ir tam panašiai. Taigi sulyg p. Bielskio išgalvoto kovos budo išgavimui neprigulmybės Lietuvai išeina, kad kaip pasaulis apie lietuvius nieko nežinos, nieko nekalbės ir mųs neklausys, tai mes lietuviai katalikai kaip nuo Marso nusiritę, be kitų pagalbos apsišauksim neprigulmingais ir bus viskas užbaigta. Na argi nejuokai, argi tai diplomato išsitarimas, argi nereikia rausti mums katalikams prieš tautininkus. Iš tokio atžvilgio ar gal buț teisingai išneštas protestas T. F. 1-mo skyriaus prieš „V. L.", kuri nurodo p. Bielskio stoką supratimo ir paniekinimą N. Fondo. Niekuomet! T. Fondo 1-mas skyrius gerai supranta kas yra gerą ir kas peiktina ir už gerą darbą pagyrė, o už blogą, kad pats ir nepeikia, tai ir neprotestuoja prieš „V. L.", kuri peikia jo blogus pasielgimus. Delto išneštas T. F. skyriaus protestas ir negali skaitytis visų skyriaus narių išneštu, bet jis yra tik tų narių, kurie po juo pasirašė t. y. K. Vaškevičiaus, B. Vaškevičiutės, S. Pranio, J. Brazausko ir J. Lemaičio ir dar gal tų 30 narių, kurie dalyvavo tame susirinkime. Dabar manau, jog skaitytojams gana bus aišku iš augščiau mano prirodytų faktų, jog protestas iš Newarko T. F. skyriaus nėra teisingas ir delto mane privertė atsiliepti prieš visuomenę, kad tuomi perspėti kitas organizacijas, kuopas ir draugijas, kad apsižiurėtų ir kad neduotų valdyboms sauvališkai veikti arba protestuoti bent svarbiuose atsitikimuose, bet veikti sutartinai vienybėje pagerbdami vienas kitą. Lai daugiaus nesikartoja tarpe mųs lietuvių panašųs apsireiškimai, lai dega musų širdyse meilė, ir lai pasilieka musų mintyse ant visados Lietuvos Himno žodžiai, kuriuos mes mylime tankiai giedoti Vardan tos Lietuvos vienybė ten žydi. Uola.

Atsakymas į Newarko klerikalų protestą.

Mes Lietuvos Neprigulmybės fondo 12-tas skyrius Neawrke, N. J. laikytame savo susirinkime 3 d. gruodžio apsvarstėme „Darbininko" N147 tilpusį protestą, po kuriuomi pasirašo Newarko klerikalai K. Vaškevičius, S. Pranis, J. Brazauskas, B. Vaškevičiu tė ir J. Žeamitis.

Tenai be jokio argumento, be jokio fakto ir nurodymo bei užginčijimo protestuojama prieš „Vienybę Lietuvninkų" buk ji melaginga, buk turinti blogą valią, buk tyčia kenkianti. Tautos Fondui, kuomet pranešė, kad klerikalai nekrikščioniškais budais stengiasi kenkti Neprig. Fondui.

Mes atrandame, kad „V. L." visiškai teisinga, o klerikalų tas protestas tai tik norėjimas pasirodyti teisingais, nekaltais. Mes atrandame ir patvirtiname, kad „V. L." neparašė nei tukstantinės dalies, kokius negražius ir tiesiog nekrikščioniškus darbus dirba Newarko Tautos Fondo skyriaus viršininkai.

Žemiau privedame kaipo faktus keletą nuotikių ištirtų ir liudininkais patvirtintų. Štai Newarko T. F. skyriaus „krikščioniški" darbai Lietuvai ant „naudos:" —

1) Visur kur tik gali N. F. klerikalai vadina ne N. Fondu, bet laisvamanių fondu. Reiškia išmislioja ir pravardžiuoja.

2) T. F. prakalbose 10 d. gruodžio po Bielskio prakalbos vienas žinomas žmogus priėjo prie stalo kada aukas rinko, išsiėmė N. F. paliudijimą, ir aukaudamas, prašė, kad paliudijimą išrašytų ant to pačio diplomo. Tuomet Bielskis pagriebęs tą N. F. diplomą pakelia prieš publiką, išjuokia ir pasako, kad tuos, kurie išduoda tokius diplomus reikia areštuoti.

Taipgi ten pat Bielskis pasako: „Surinkite vardus tų, kurie renka į laisvamanių fondą atneškite, jie bus areštuoti." Tas jau reiškia išjuokimą, paniekinimą ir grąsinimą.

3) Gruodžio 14 d. kalbėjo kun. Petravičius ir pasakė: „Mes dedam pinigus ir sudėsim, tautininkams-laisvamaniams neduokite. Mes įsitaisysime savo vėliavą Lietuvoje. Mes neįsileisime Lietuvoje nei cicilikų nei laisvamanių ir tt." Tas reiškia jau pagiežą ir kerštą.

4) Tą pat vakarą gruodžio 14 kalbėjo T. F. prakalbose advokatas Jurgis Matulevičius. Jis sakė: „Eikite ir aukaukite į Lietuvos Neprigulmybės Fondą ir tt." Aukos gi buvo renkamos Tautos Fondan. Taigi čia jau prigavystė.

5) P-lė B. Vaškevičiutė visur kur tik gali agituoja prieš N. F., atkalbinėja. Tą gali paliudyti kiekviena moteris buvusi ant susirinkimo šv. Ražančiaus dr-jos 21 d. lapkričio. Apie tą agitaciją pusė Newarko moterų kalba. Tas jau reiškia agitaciją ant nenaudos N. F. ir Lietuvos.

6. Gruodžio 1 d. laike p. Širvydo prakalbų paaukavo p. Julius Morazas 50 dol. Jis paskui nuėjo pas duris, ten sutiko K. Vaškevičių T. F. skyriaus pirmininką, kuris ir prikalbino atsiimti tą auką. Morazas tą ir padarė.

Vėliau prie tokio prakilnaus darbo p. Vaškevičius prisipažino ženiau pasirašiusiems.

Šis jau reiškia nešvarią agitaciją.

7) K. Vaškevičius pas I. Skeberdį kalbėjo apie fondus ir pasakė, kad katalikai su tautininkais jau bendrai veikia. Tas reiškia melagystę.

8) K. Vaškevičius nuėjęs pas M. Virpšą pradėjo kolioti ji, kam tas aukavo N. Fondui. Daėjo iki to, kad likosi išmestas laukan. Tas reiškia piktžodžiavimą.

9) Taipgi P. Alseiką aukavusį $25 N. F. ir Oną Stepanavičienę prikalbinėjo atimti savo aukas iš N. F. Tas reiškia kenkimą, blogo velijimą.

10) Tautos Fondas Newarke skelbiasi plakatose, kad esąs visuomeninis fondas reiškia visų lietuvių, o tas kiekvienam žinoma, kad neteisybė.

Taigi taip elgiasi T. F. skyriaus valdyba. Jie vadinasi katalikais ir šis musų paliudijimas lai buna parodymu koki jie katalikai ir kaip elgiasi.

Neprig. Fondo 12 skyr. valdyba:
A. Žiugžda,
M. Truska,
J. Kralikauskas,
S. Adomaitis.

Newark, N. J. 4 d. gruodžio.

IŠ TAUTINĖS TARYBOS VEIKIMO.

Tautinei Tarybai dabar galutinai paaiškėjo, kad Lauzannos (Šveicarijoje) Taryba arba biuras, kurį veda J. Gabrys ir kun. Olišauskas begalo kenkia išgavimui Lietuvai neprigulmybės. Tautinė Taryba jokiu budu ją negali remti.

Taipgi paaiškėjo, kad p. Mastauskas iš vienos pusės prisideda prie Lauzannos tarybos ir tuomi kenkia Lietuvai, o iš kitos pusės sulyg žinomų Tarybai faktų jis prisideda prie to, kad Lietuva kliutų lenkams. Todel Tautinė Taryba išnešė sekančią rezoliuciją:

„Amerikos Lietuvių Tautinė Taryba savo reguliariame posėdyje laikytame Biltmore Hotel, New Yorke, Sausio 7 d., 1919, išklausiusi laišką gautą nuo p. B. Mastausko iš Paryžiaus, ir sulyginusi tą laišką su pirmiaus musų Tarybos žinion patekusiu to paties p. Mastausko pranešimu bei spaudoje paaiškėjusius jo artimus prietikius su Šveicarijos Taryba, kuri buvo pasikėsiusi išversti vėliausią Lietuvos visų partijų sutvertą demokratinę valdžią mes gavome įspudį ir persiliudijome jogei p. B. Mastausko pozicija linkui Lietuvos Neprigulmybės pereina juo tolyn vis į neaiškesnę šviesą, ir jo daromi žingsniai Europoje eina griežtai priešais nutarimus Amerikos Lietuvių Visuotinojo Seimo, atsibuvusio New Yorke Kovo 13 ir 14 dd. 1918, kuriame buvo priimta eilė rezoliucijų su reikalavimais Lietuvai visiškos neprigulmybės, demokratinės respublikos formoje. Iš atžvilgio į šitą Amerikos Lietuvių balsą, taiposgi remdami Prezidentą Wilsoną jo principuose, kuriuose jisai reikalauja liuosybės ir apsisprendimo didelėms ir mažoms tautoms, tų tarpe ir Lietuvai; taipgi budami tuom tarpu bendrame politikos darbe su katalikų srove, mes skaitome sau už priedermę nurodyti katalikų srovei, jogei jų pasiųstojo delegato p. B. Mastausko, veikimas Europoje yra pavojingas Lietuvos liuosybės reikalams, ir todel **griežtai reikalaujame nuo katalikų Amerikos Lietuvių Tarybos, idant ji savo delegatą Europoje, p. Mastauską kuoveikiausiai atšauktų."**

Lietuvos likimas daug prigelbės nuo viešosios Amerikos opinijos todel jos pakreipimui Lietuvai prielankion pusėn išrinktas p. V. Jankauskas, kuris ingaliotas tame reikale išleisti iki 500 dol. per mėnesį.

Sausio 16 d. New Yorke įvyks abiejų — katalikų ir tautininkų, tarybų bendras posėdis. Jame bus padaryti išimtinos svarbos, žingsniai, nes tokiose sąlygose, kokios dabar yra, toliau dirbti negalima. P. Norkus,
Taut. Tar. Sekr.

卐 SKAITYK 卐
卐 IR PATARK SAVO 卐
卐 DRAUGAMS IR 卐
卐 PAŽĮSTAMIEMS 卐
užsirašyti naudingą laikraštį
卐 „VIENYBĘ 卐
卐 LIETUVNINKŲ" 卐

Kaina metams $2.50
Pusei metų $1.25

Washingtono BIULETINAI

Rudeniop pereitų metų Lietuvių viltis buvo pakilę. Spalio 26 d. po Vid-Europos Unijos globa, dvylika tautų vidujinės Europos Philadelphijoj, Independence Hall'ėje, paskelbė nepriklausomybę. Tarp tos dvylikos tautų buvo ir Lietuviai.

Lietuviai ingavo vilties, kad veik jos valstija bus Amerikos valdžios pripažinta. Kuomet 11 d. lapkr. buvo paskelbta taika, rodėsi, kad amerikiečiai ištiesų interesuojasi Lietuvos nepriklausomybės klausimu. Buvo sustatyti tekstai Lietuvos nepriklausomybės dekleracijos ir perstatyti abiejų Tarybų susivažiavimui 26 ir 27 d. lapkr. Tada visos musų viltis buvo sukoncentruotos prie Vid-Europinės Unijos. Tarybų priimtąji dekleracijos tekstą buvo apsiėmę apdirbti tos pačios įstaigos, kurios rengė nepriklausomybės deklaraciją Čecho-Slovakams.

Dar prieš Tarybų susivažiavimą gavome žinių nuo Amerikos valdžios, kad Lietuviškasai Šveicarijos Komitetas, remdamasis ant pro-vokiškumo kai-kurių Lietuvos Tarybos Vilniuje narių prašęs pripažinimo ne Vilniaus Tarybos tik Augščiausiosios Šveicarijos Tarybos.

Sužinojęs apie tai Pildomąsis Tarybų Komitetas išsiuntė 17 d. lapkr. vardu p. Mastausko Šveicariečiams kablegramą, kurioje pasakė, kad: „Politiškoj situacija reikalauja reorganizacijos Vilniaus Tarybos. Šveicarų komitetas privalo su jais kooperuoti ir jiems gelbėti. Praneškite apie politinį stovį Lietuvoje."

Tokioje pat prasmėj kablegramos buvo pasiųstos ir p. Augštuoliui į Stockholmą, kad painformuotų Vilniaus Tarybų reikalingumą persiorganizavimo.

Veik atėjo žinių, kad Vilniaus Taryba ištiesų persiorganizavo. Tada 23 d. Lapkr. Šveicariečiams buvo pasiųsta kablegrama: „Mes užgiriame naują Lietuvos valdžią ir pripažįstame jos autoritetą. Sutikite pirmininką (Čecho-Slovakijos) p. Masaryką Francuzijoje arba Šveicarijoje."

Lapkr. 26 d. buvo vėl siųsta kablegrama Šveicarijos Komitetui: „Atsiųskite tekstą Nepriklausomybės Dekleracijos arba principus naujo Lietuvos rėdo ir telegrafuokite Pild. Komitetui ingaliojimą. Tada mes galėsime pasekmingai rupintis pripažinimu ir gavimu reikalingų (Lietuvai) paskolų."

Grįžę iš Tarybų posėdžio lapk. 26, Washingtonan, radome iš Šveicarijos prisiųsta tokia kablegrama: „Tautos Tarybai (Amerikoje). Yra butinai ir neišvengtinai reikalinga, kad Amerikos valdžia pripažintų Augščiausiąją Tautos Tarybą Šveicarijoje. Veikite energingai. — Pakštas."

Lietuvių Tautinės Tarybos turėjo susivažiavimą ir priėmė rezoliuciją reikalaujančią, kad Amerikos Valdžia pripažintų provizorį rėdą Vilniuje. Jųs privalote kooperuoti ir gelbėti Lietuvos valdžiai, kuri vienintėlė gali buti pripažinta.

Persiorganizavus Lietuvos Tarybai ir Ministerijai, musų Pild. Komitetas, kad neardžius vienybės, norėjo gauti ir paskelbti jų Deklaraciją ir principus ir laukė jos teksto.

Antra, pasiskelbus Šveicarų Komitetui Augščiausiajam Lietuvių Taryba, kilo kebłumai, ant ko mums ir Amerikos valdžios atstovai atkreipė atydą.

Trečia autoritetas Mid-Europos Unijos matomai mažėjo ir nuo pradžios Gruod. mėnesio, taikai besiartinant, politiškoji atmosfera regimai mainėsi.

Gruodžio 5, ant musų nuolatinių klabinimų, Amerikos valdžia pranešė, kad nors ji prielankiai žiurinti į Lietuvių nepriklausomybės klausimą, bet tuom-tarpu neesant pasirengusi pripžainti jokios Lietuvių valdžios.

Nenusimindami tuomi judinome pavienes įstaigas ir pavienis asmenis aiškindami žodžiu ir memorandumais ir memorialais apie mųs reikalus ir troškimus. Tuom tikslu buvo atspausta ant greitųjų keliosdešimtis kopijų memorandumo, kuris atsakomais laiškais buvo inteiktas visokioms valdžios įstaigoms, ambasadoms ir intekmingiems pavieniams politikams.

Gruodž. 3 d. Senatorius Lodge perstatė tą Liet. Pild. Komiteto „memorandumą" Senatui išreiškė Lietuviams sympatijos, patarė tą raštą atspausti, kaipo Public Document, ir perduoti komitetui. Užsienio dalykų. 10 d. gruodžio tas pats Senatorius įnešė Senatan rezoliuciją, kad „opinijoje Senato, Lietuva privalo buti nuo Rusijos atskirta ir jai turi buti suteikta nepriklausomybė ir kad panašios teisės privalo buti suteiktos Latvijai ir Estonijai."

Kada Rusai, po bolševikų vardu pradėjo skverbtis į Estoniją, Latviją, ir Lietuvą, musų Pild. Kom. po kiek kartų žodžiu ir raštu perstatė State Departamentui ir War Departamentui pavojų, kur grėsia Lietuvai iš rytų pusės taip lygiai ir pavojų grėsiantį nuo Lenkų.

Gavę žinių kablegrama datuota 11 d. gruodž., jog kun. Dobužis ir p. Pakštas išstojo iš Augščiausiosios Liet. Tarybos delto, kad Prusų Lietuviai tenais prilaiko atstovybę, „kad Gardino gub. yra Lietuviška ir kad žydai ir Lenkai jau įstojo Tarybon ir Socialistai grįžo; taigi kad visos Lietuvių partijos Lietuvoje eina išvien ir kad svetimi gaivalai — žydai, baltrusai prisideda prie Lietuvos ir Prusų Lietuva, atsiskyrusi nuo Vokietijos taipgi prie Lietuvos jungiasi. Šią pastarąją žinią plačiai patvirtino ir Lauzonnos Biuletinas, ir gautasai iš Šveicarijos paskutinis num. (Gruodžio Mėn.) Pro Lituania.

Pild. Kom. sustatęs tam tinkamą memorandumą, inteikė Amerikos valdžios įstaigoms ir Valstijų ambasadoms, reikalaudami dabar, kada Lietuviai parodė savo kaip ir patapsisprendimais pripažinti Lietuva nepriklausomą ja valstijai.

Taigi per visą šį laiką ir Tarybos ir Pild. Kom. neliovė ir neliauja veikęs tik vienoje pakraipoj, kad turi gauti Lietuvai nepriklausomybę. Visos kitos mintįs nedaleidžiamos. **Kun. J. Žilius**
Sekr.

APSIVEDĖ IŠ KERŠTO

(Feljetonas)

Aš tuomet nesupratau nei meilės, nei keršto; mano amžis siekė vos penkioliktų metų, tai tik truputis į pusbernius — iki bernui dar daug reikėjo. Tačiaus likimas man lėmė tarpininkauti suaugusiai porai.

Vieną vakarą kuomet aš seklyčioje užsidaręs rašiau, atėjo mano pusbrolis Danielius ir sako:

— Mikai! Tu gal girdėjai, kad aš myliu Zosę ir manau apsivesti. Tačiaus mano motina baisiai priešinasi apsivedimui, jiji sako: „Kad nelygi pora."

Šitai nelygybei priežastis labai menka, mat Zosė yra juodbruvė, o aš šviesaplaukis. Bet visame kitame mudu kaip tik pora, netik ugiu, bet ir turtu.

Tiesa, Zosės budas nekokis, ji moka pykti ir keršinti. Tačiaus juk ne motina su Zose gyvens. Mano supratimu motinai visai ne reikėtų kišties...

— Tu dar per jaunas — toliau kalbėjo Danielius — kad tau išpasakoti apie meilės dalykus; kuomet paaugsiu ir pats sužinosi, bet dabartiniu laiku tu man labai reikalingas...

Mat aš rytoj rytą važiuoju Vilniun ir tulam laikui apsigyvensiu. Ir jei tik ant greitųjų sučiupsiu darbo, tai, žinoma, ir Zosę parsikviesiu.

— Nors aš ir manau, ko greičiausiai Zosę parsikviesti, bet vis gi ims laiko. Na, ir mums reikės laiškais susirašyti. Ot, čia ir visa bėda: Zosė nemoka rašyti. Taigi tu, Mikai, šitą darbą atliksi.

— Aš jau su Zose kalbėjau — tęsė Danielius — ir mudu neradova ištikimesnio slaptybių palaikytojo kaip tu.

Danielius taip rimtai ir ilgai man kalbėjo, kad aš beklausydamas net išsižiojau.

Iš pradžių man buvo keista, kad Danielius delei meilės pasirengęs apleisti tėvus. Tačiaus aš neturėjau drąsos ką nors jam pasakyti. Taigi trumpai pasakiau „Gerai."

Danielius matomai pasitikėdamas manimi, suspaudė ranką ir išėjo.

Po išvažiavimo Danieliaus Vilniun, aš pilnai pastojau sekretoriumi įsimylėjusios poros. Tankiai pasidarydavo nesmagu, ypač tada, kuomet reikdavo išreikšti meilės jausmus. Žinoma, tokiame atvėjyje Zosė visuomet diktuodavo, o aš tik rašydavau.

Vieną kartą kuomet aš paėmęs plunksną vadžiojau ant popieros betvarkius ratus, Zosė kaž-kaip tai nuliudusiu veidu, lyg ko nepasitikėdama tarė:

— Mikuti, aš nusprendžiau vieną kartą rimtai parašyti. Jau trįs mėnesiai, kaip Danielius išvažiavo Vilniun; na ir dabar man parupo Danieliaus ištikimybė...

Aš negaliu suprasti — atsidusdama kalbėjo Zosė, — kad pilnai įsimylėjęs vyras, taip ilgai vilkintų su apsivedimu.

Gali buti, kad jis nori man laimės... Bet kasgi gali žinoti? Tačiaus mane ima neramumas; naktimis sapnai kamuoja. Man rodos, kad Danielius pamylėjo kitą...

Ant kiek man žinoma, Danielius labai nepastovus, menkos mergaitės lipšnumas, gali nuvesti patin pragaran. Aš tą prityriau..

Zosė truputį užsimąstė, veidas yt popiera pabalo, akįs-gi kažkaip keistai sužibėjo.

— Busiu atvira, — tarė ji liepiančiai. — Parašyk jam taip: jei jis mane nepasiims Vilniun bėgyje savaitės, tai aš apsivesiu su Jurgiu... Aš apsivesiu ant keršto — tikrai apsivesiu. Jurgis laukia mano žodžio ir jei tik tarsiu; tuojaus ir vestuvės... Aš negaliu laukti metų — metus delei Danieliaus. Jis mane nori pasendyti. Ne, šito nebus!...

— Nors tiesa aš Jurgio nemyliu, bet jei Danielius nepasiskubins, be abejonės teksiu Jurgiui.

Zosė paskutinius žodžius tardama pusėtinai paraudo.

Monotoniškai, be jausmo užbaigiau rašyti laišką; užadresavau, nuo pradžių iki pabaigai perskaičiau. Ir pasiėmęs rašalinę pasukau klėties durių link. Zosė užstojo duris.

— Mikai, tu neišplepėk po kaimą apie šituos dalykus. Nes tai pridirbtum daug nesmagumo, jei visas kaimas sužinotų, musų slaptybes. Tu verčiau palaikyk slaptoje. Tu išpildysi mano prašymą?

—Nei lapė nesulos — suniurzgėjau aš.

— Taip. Aš žinau, kad tu geras vaikinas. Teiksitės priimti nuo manęs šitą menką dovaną — kalbėjo Zosė braukdama rankon surį.

Aš dargi nei nepadėkavojęs išdumiau laukan grauždamas kietą yt titnagį surį. Ir sodneliu atsiduriau prie daržinės durių.

Užlipau ant šieno įsiknisau duobę, užsiverčiau šieno glėbį ant viršaus ir užmigau. Saldžiuose sapnuose paskendau.

Po vestuvių. Zosė Jurgio glėbyje mezga ateities mezginį. Kartas nuo karto po kaimą pasklysta gandas, kad Jurgis nesutinka su pačia, viens-kitu neužsitiki...

Vieni kaltina Jurgį, kiti-gi Zosę, tačiaus niekas nežino tikros priežasties. Tik viena Zosė žino nesutikimų priežastį. Ji tyli, jaus dama prasikaltimą.

Tarabilda.

Iš Lietuvos

Lietuvių Mokslo Draugijos Atsišaukimas

Pastarųjų 3—4 metų atsitikimai lietuvių tautos gyvenime karės laiku, be abejo, užims labai svarbią vietą musų istorijoje. Karei išblaškius didelę — ypač lietuvių inteligentijos — dalį po visą plačią Rusiją, tremtiniams bei pabėgėliams Rusijoje teko tenai nemenką vargų naštą ant savo pečių pakelti pakol jie galėjo vėl tėvynėn sugrįžti. Šitas jųjų gyvenimas svetimame krašte ne vienu atžvilgiu yra indomus visai musų tautai ir, be abejo, ilgainiui ras savo istorininką kuris pasistengs, čia jau vietoje budamas, tą ištrėmimo laiko tarpą aprašyti. O šitam butent darbui bus reikalinga turėti krūvoje visa medžiaga visos žinios, kurios buvo skelbiamos Rusijoje ėjusiose laikraščiuose ir kituose raštuose apie tremtinių gyvenimą. Todel dabar grįžtant iš Rusijos lietuviams, reikalinga butinai surinkti visi laikraščiai, kalendoriai, knygos, brošiuros, įvairųs atsišaukimai ir tt., ištrėmimo laiku Rusijoj spausdinti, ir vislab tai sudėti Lietuvių Mokslo Draugijos bibliotekon, kur mokslu užsiimantieji žmonės ir lietuvių tautos tyrinėtojai galės tą visą medžiagą rasti ir jaja naudotis. Mokslo Draugijos vardu aš kreipiuosi todel į grįžtančius tėvynėn lietuvius jų prašydamas pasirupinti, kad nors po 2 egzemplioriu visų Rusijoj išleistųjų raštų butų Mokslo Draugijai (Vilnius, Aušros Vartų gatvė No. 21) inteikta.

L. M. Dr-jos pirm.
Dr. J. Basanavičius.

Lietuvon grįžo: Jonas Laurinaitis (mokyt.), d-ras Matulaitis, Smolskis ir nemažas moksleivių burys, Janina Išoraitė (stud.) agron. Kazys Narkevičius, agr. Liucijonas Tamkus, Juozas Narkevičius, Pov. Auglys, El. ir H. Šilinskaitės ir O. Boguckaitė (bitininkų instruktorė).

Barteliai (Veisėjų parap.) — Musų apylinkėje labai reikalinga mokykla. Bartelių, Barčių ir Bartašiunų vaikai kaip kokių laukinių žmonių padermė bastosi be mokslo. Jaunimas tamsus. Daugiau mėgsta vakaruškas, negu laikraščius ir knygas. Žmonės turėtų susiprasti, kad toks jaunimo padėjimas toliau nebepakenčiamas. Bartašiunų vaikinai jau susiprato. Patįs šviečiasi ir kitus šviestis ragina.

Lietuvos Jaunuolis.

Iš Naumiesčio padangės. — Naumiesčio apskrityje švietimo stovis pakilęs dabar gana aukštai. Žmonės pradeda suprasti mokslo naudą, nes Naumiesčio apskr. jau gyvuoja viena gimnazija ir 74 pradedamosios mokyklos su daugiau negu 80 mokytojų. Ir dar vis steigiama naujų mokyklų. Prie 19 mokyklų yra įsteigti vakariniai suaugusiems kursai. Kaip girdėti yra jau ir daugiau prašymų paduota del atidarymo vakarinių kursų suaugusiems. Jaunimas šviečiasi noromis. Prie daugelio mokyklų buvo arba yra rengiami vakarėliai.

Ilgakojis Š-s.

Liudvinavas Mariampolės aps. — Prieš karę, sulaukus kiek liuosesnių laikų, ir pas mus prasidėjo draugijų steigimas; turėjome skyrius: „Žiburio, Blaivybės, Ukininkų dr-jos, Žagrės pajininkų kuopelę," turėjome savo knygyną, skaityklą, darėme susirinkimus, pasikalbėjimus. Karė viską išardė, draugijų veikimas sustojo. Dabar pradedam iš naujo atgyti. Gegužės 5 dieną buvo atgaivinamasis „Žiburio" skyriaus susirinkimas.

Į valdybą pateko: — pirmininku kun. J. Puodžiunas, vietinis kleb., padėjėju — I. Lelešius iš Starabudziškių, sekretoriu — L. Kalėda iš Pasuduonės. **Jonas.**

Telšiai. — Draugija nukentėjusiems del karės šelpti surengė gegužės 19 d. Telšiuose fantų loteriją, iš kurios, atmušus 103 rub. 75 kap. išlaidų, gauta pelno 2,691 rubl. 75 kap. Tų pinigų 893 rub. 25 kap. paskirta grįžusiųjų tremtinių naudai. 1798 rubl. 50 kap. skiriama drjos įstaigų palaikymui: vaikų prieglaudai, kepyklai ir virtuvei. Duonos ir pietų gauna 350 žmonių. Prieglaudoje laikoma 15 naš laičių.

Visiems prisidėjusiems darbu ir aukomis prie šitos loterijos įvykinimo išreiškiu pavargėlių vardu didelę padėką.

Kun. Korzonas.

NAUJI RAŠTAI

New Yorko Lietuvių Demonstracija 4 d. liepos. — pusl. 64 ir daugelis gražių paveikslų. Telpa Lietuvos bei Amerikos Hymnai su gaidomis, žirgvaikis, parodos istorija ir daug kitų smulkmenų. Kaina 25 centai.

Velnia Bažnyčia. — St. Przybyszewskio. Versta Švenčioniškio. pusl. 128 Kaina 50c.

Vyras. Ką kiekvienas vyras turi žinoti apie savo gimties reikalus. Parašė Dr. A. J. Karalius. pusl. 24. Kaina 25c.

Darbininkė-Motina. — A. Kolontai. Vertė Švenčioniškis. pusl. 35. Kaina 20c.

Kas tie socialistai ir ko jie nori? —A. Kolontai. Vertė M. Dirsė. pusl. 27. Kaina 15c.

Apie Rusijos Politines Partijas. Parašė V. Paukštys. Atpasakoja apie senas Rusijos partijas, su kuriomis niekas nebesiskaito. Pusl. 68. Kaina 35c.

Eilės arba Deklamacijos. — Surinko ir išleido M. Alyta, Waterburyje. Pusl. 64. Kaina 30c. Knygutėje telpa geresnėsės eilės musų naujesniųjų poetų, kaip Pakuršiečio, Naruševičiaus, Tulelio ir kitų.

Visas viršminėtas knygas galima gauti „Vien. Liet." administracijoje. 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.) nuro dytomis kainomis.

Severos Gyduoles užlaiko šeimynos sveikatą.

Kosulys

pas vaikus ar suaugusius niekuomet nereikia dėti niekais. Tai yra ženklas šalčio dabartiniu laiku ir reikia pradeti gydytis tuojaus. Niekuomet nesigailėsi imdamas

Severa's Balsam for Lungs

(Severos Balsamą Plaučiams) kuris yra priimniu vaistu nuo kosulio, persišaldymo, mėšlunginio krupo, užkimimo ir skaudamos gerklės. Jis yra iš širdies patariamas kudikiams, vaikams ir suaugusiems. Kainos: 25 ir 50 centų visose aptiekose.

Severos Lietuviškas Kalendorius 1919 metams yra gatavas dalinimui aptiekose visur, arba gaunamas tiesiog iš

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

LAIŠKAI Į ADMINISTRACIJĄ

Gerb „V. L." administr.:

Aš ir vėl Jųs duris baladoju, su dviem naujais skaitytojais. Kaip pamato kalendorių su Vytauto paveikslu, tai sako, kad jis su tokiais kareiviais Lietuvą turi išgelbėti. Prisiunčiu $5.00.

Su pagarba
Geo. Vaišnys.

Wilkes-Barre, Pa.

Gerbiamieji: —

Aš Antanas Venckus širdingai dėkavoju, kad pranešėt jog mano prenumerata išsibaigė. Dabar vėl užsiprenumeruoju, nes be jųs laikraščio negaliu apsieiti, juk tai geriausis ir naudingiausis laikraštis. **A. Venckus.**
Elizabeth, N. J.

Guodotini tamistos: —

Kaip užsimokėjau už „V. L." tai pakvituodami paprašėte užrašinėti „V. L." Aš tokiam puikiam ir naudingam laikraščiui ne galiu nepasidarbuoti ir čia prisiunčiu vieną naują prenumeratą. Su pagarba,
Jonas Domeika.

Union City, Conn.

NAUJOS STASIO ŠIMKAUS — DAINOS —

Vakarinė Daina iš muzikalės pjesos „Pagirenuos" solo, chorui ir pianui 60c

Vai gudri, gudri, Daina apie veliuoną ir Pavasarėlio trumpa naktužė (mišram chorui) — — — — 50c.

Reikalaukite
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

ŠALIN SKAUSMAS!

Budamas sveiku, darbe rasi smagumą, nepaisant kaip sunkus tas darbas butų.

Kiekvieno priederme yra saugot save nuo ligu. Turint šalti ir nebandant ji prašalint, gali išsivystyt i pavojingą liga. Menkiausis niksterejimas gali veliaus buti labai pavojingu, jeigu tuoj nebus prižiuretas.

PAIN-EXPELLER

tai užtikrinanti namine gyduole, kuri turi rastis kiekvieno namuose. Isgydymui šalčio krutineje, skausmu šonose ir nugaroje, rumatizmą ir neuralgiją, trumpai sakant visokius skausmus raumenyse ar sąnariuose Pain-Expeller ira geriauses.

Neapsigauk pirkdamas pigius vaistus didelese bonkose. Reikalauk geriausiu. Kuomet pirksi Pain-Expeller, persitikrink ar yra IKARA, vaisbaženklis ant baksiuko. VISU KITOKIU NEIMK. 35 centai ir 65 centai už bonkutę. Gaunamos visose aptiekose ar tiesiog is laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.,
74—80 Washington St.,
New York.

M. & V. FURNITURE CO.

687 THIRD AVE., Corner 21st Str. Tel. South 4263

658 FIFTH AVE. Near 19th Str. Tel. South 6075

SO. BROOKLYN, N. Y.

PRADĖKITE ŠITAIS METAIS TAUPYT SAU PINIGUS

O mes padėsime Jums. Pirkdami pas mus Fornišius sutaupinsite nuo 10% iki 25% ir ant lengvų išmokesčių atmokėdamas kas savaitę.

Mes tavoro turime kas tik yra reikalinga į kambarius.

Atvažiuokite pas mus, o patįs persitikrinsite, kad tai yra teisybė.

Kam eiti pas žydus, kad galima gauti pas lietuvius su mandagesniu patarnavimu.

RUDENS LAIKE

(Mintis apie Lietuvą...)

Snaudžia šilas ir giružė,
Švilpia vėjas po bakužę...
Šerkšmu aptraukti langai,
Pro juos nieko nematai!

Drimba droblys, lytus pila, —
Tamsi, niurkli' rudens byla!
Šaltis, braška per naktis,
Žvaigždes slepia uždangtis.

Mėnuo slapstos sidabrinis —
Nakties sargas pirmutinis,
Skrenda šarmų-ukuose
Debesėlių bangose...

Ruduo slenka, grožė nyksta
Perversmė ant žemės vyksta, —
Drėgmė, purvas laukuose
Džiusta gėlės daržuose,..

Miško lapai rausta, byra,
Plikos šakos, barška, styra...
Šiauris drasko medelius
Baugin' girių žvėrelius.

Buriai paukščių ir paukštelių,
Svetur skrydo iš miškelių —
Tik paliekta vanagai
Šiksniai, žvirbliai ir varnai.

Dar apuokas ir pelėda
Kurie gyvus daiktus ėda
Lig paklydėliai tamsos
Čia per žiemą išriogsos!...

Ruduo piktas ir žiemužė,
Oras šaltas, šturmai užia!
Sodai styro nupešti,
Lapais slėnys užkišti —

Ruduo žiaurus prasidėjo,
Šaltos dienos atpiškėjo.
Sniegu žemė apklota
Giria braška šarmota

Artojėlis arimėlį
Metė, grįžt' į bakužėlį
Slepias; žiema kol praeis,
Pakol vasara ateis...

Užsidaro į grintelę,
Rymo dieną ir naktelę —
Mažai šviesos jo languos',
Kol gegutė ukukuos....

Ledas upę, jurą dengia,
Šaltis raiščius gamtai rengia,
Tamsios dienos yt naktis!
Nyksta grožė-paslaptis...

Eitum lauku ar pro šilą —
Visur tuno šalčio byla.
Tik pušelė dar žalia
Minkštam sniego patale...

Vėjas siaučia gyrios užia!
Baugin' sielą ir širdužę....
Nemyliu rudens laikų,
Ilgu, liudna, nejauku!...

A. A. Jokubaitis.

Boston, 1918-XII-1.

KALENDORIU
10.000 IŠSIŲSTA DYKAI

Prezentas nuo

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ"

skaitytojams

DAR TURIME

Kurie atnaujins prenumeratą arba naujai užsirašys „Vienybę Lietuvninkų" 1919 metams gaus

KALENDORIŲ DOVANŲ

Nei jokia lietuviška įstaiga nėra taip gražius ir istoriškus **kalendorius** išleidusi kaip šį metą **„Vienybė Lietuvninkų"**

Apie jų vertę klausk tų, ką turi

NELAUK KOL IŠSIBAIGS

Siųsk prenumeratą šiandien. Metams $2.50. Pinigus siųsk „money Order" arba dvi dolarines ir už 50c. stampų. Adresuojant

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

P. S. Kas užrašys „Vienybę Lietuvninkų" tam prisiųsime Kalendorių. Pasidarbuok ir papuošk savo namelius su gražiu kalendorium.

Didžiausias paskolas duodame visame Brooklyne

Doudam Lietuviams ant Deimantų, Laikrodėlių ir šiaip visokių auksinių daiktų. Taipgi ir ant visokių drabužių.

M. Bruckheimer Sons.

705 Grand St. near Graham Av. Brooklyn, N. Y.
Telephone 3438 Stagg

Mokykis Francuzų Kalbos

Užsirašyk "Amerikos Lietuvį", kuriame rasi geriausių Raštų, Zinių, Juokų ir Eilių

Taipgi dabar ką tik prasideda Francuzų Kalbos Lekcijos, labai naudinga nors kiek Lietuviams su ta kalba susipažinti. Ypatingai jauniems, kuriems gal atseis Francijoj buti, visiems kareiviams naudinga užsirašyti "Amerikos Lietuvį" $2.00 metams. -:- -:- -:-

"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Wm. SHEDLOW'S ir KARL. LATUKAS
Savininkai

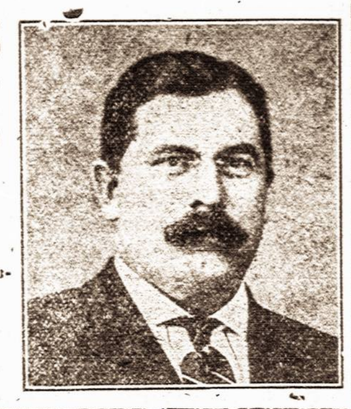

VIENATINĖ SVETAINĖ

Galima užsisakyt Baliams, Mitingams ir Veseilioms, (vestuvėms)

734-736-3rd Ave.
SO. BROOKLYN, N. Y.
Telephone 1295 South.

W. SLOMINSKA

MANO DIRBTUVĖ APDOVANOTA DVIEM MEDALIAIS

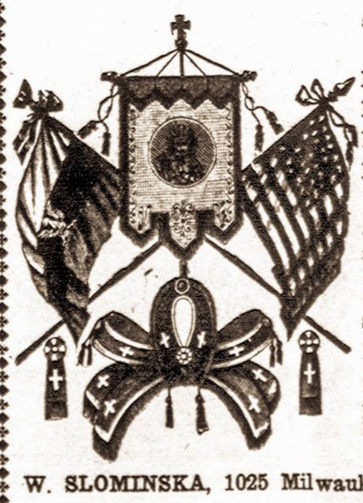

ant Kosciuškos Parodos už puikingą ir artistišką išdirbimą

KARIUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TAIP TOLIAUS

Turiu už garbę aprekšti guodotiniems kunigams ir guodotinoms draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daiktus PIGIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais ingijau geriausią praktiką, ir del to galiu viską padirbti pigiau ir geriau negu kiti fabrikai. Su guodone,

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

Maker of Badges and Banners

DYKAI! DYKAI!

Ar Straukiu dantis be skausmo ir veltui tiems, kurie duoda taisyti ir naujus indėti.
Visas darbas visiškai be SKAUSMO
Ne kiekvienas dantistas moka apsieiti su dantimis sunkiam atsitikime, tankiai siunčia pas specialistą. Dr. Chas. Teschberg yra gerai žinomas kaipo specialistas ir įvairiuose atsitikimuose siunčiama pas jį. Ateik ir duok išegzaminuot. Informacijos dykai. Mano karunos ir tiltukai yra 22 karato čysto aukso su dubeltava apačia. Visas darbas gvarantuotas. Kainos prieinamos. Mokestis ant nedėlių. Garas ir kokainas vartojamas pagal reikalą.
Ofiso valandos: Nuo 9 A. M. iki 8:30 P. M.
Per švenčiomis uždaryta. Nedėlioms nuo 9 A. M. iki 2 P. M.

DR. CHAS. TESCHBERG. D. D. S. Lietuviškas Dantistas
500 Grand Str. kampas Union Avenue, Brooklyn N. Y.
Kalba lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai. Telephone Stagg 3698

Tel. 2320 Greenpoint —::::— Telephone 7867 Main

GRABORIUS

JUOZAS GARŠVA

Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsamuoju ir laidoju mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošiu nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Parsamdau karietas laidotuvėms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems pasivažinėjimams.

Viršui minėtais reikalais kreipkitės pas mane, o busit užganėdinti.

144 NORTH 5th STR. OFFISAS: 264 FRONT STR.
BROOKLYN, NEW YORK.

NORĖDAMAS GAUTI GERUS
CEVERYKUS
eik visada pirkti pas
SIMANĄ POCIUNĄ. Čia gausi Čeverykus gerų išdirbysčių, kaip W.L.DOUGLAS EMERSON ir kitų. Reikalaudamas užeik

S. POCIUNAS
127 Grand St., kampas Berry Street, Brooklyn, N. Y.

— NEPAMIRŠKIT —

Tautiško Namo,

Extra, parankiausia Salė veseilioms, Baliams, Teatrams ir mitingams.

Skanus užkandžiai ir nakvynė.

A. RAZUTIS

101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint

Telephone 3076 Stagg.

HERMAN APELER
UZEIGA

Puikus užkandžiai ir geri Cigarai
398 GRAND STREET
kampas Rodney st. B'klyn, N. Y.

Bell Phone Dickinson 3995 M.

Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.
Ofiso Valandas;
Nuo 9 rito iki 5 po pietu
Vakarais, Ketverge nuo 6 iki 9 P. M.
Nedeliomis iki 4 po piečiu.

DIDELIS SUVALKIJOS ŽEMLAPIS
(Mapa)

Sutaisė B. K. Balutis

Didumas 28 per 22 coliu. Penkiose spalvose (koliuose). Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačtas, telegrafus, mokyklas, kelius, geležinkelius, ežerus, upes, rubežių tarp lenkų ir lietuvių ir daugelį kitų dalykų.

"Geriausis žemlapis lietuvių kalboj. — Persistato labai puikiai."—Taip atsiliepė apie jį visi laikraščiai.

Kaina
VIENAS DOLIARIS
su prisiuntimu į namus.

Reikalaukit pas
J. J. Paukszis & Co.
120 Grand St.
Brooklyn, N.

JUSŲ PRIEŠAI

Didžiausias vargas, vasaros laike, jeigu žmogus per dieną neatsigauna, o nakties laike negali gerai pailsėti per blakes bambatierius, vaidus ir kitokius vabalus. Prietyk porą stampų ir apsilyk, informacijas kokiu budu lengvai galima tą išnaikinti, ir su naujai išrastais valstais

K. C. DAUGMAN
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

JEIGU JŲS ESATE
Užinteresuoti Patentais
tai užeikite ypatiškai arba rašykite pas:
AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES, Inc.
PACIFIC BUILDING (V.L.)
WASHINGTON, D. C.

JONAS KULBOKA
Visu Draugas
291 Wythe Ave.
Kampas So 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. 279 Greenpoint.

SAULĖ
THE SUN.

Du-kart nedėlinis laikraštis smagiausias lietuviškas laikraštis visame pasaulyje.

IŠEINA kas Utarninkas ir Pėtnyčia

PRENUMERATA KAŠTUOJA

Amerikoe: —
Ant viso meto $2.50. Ant pusės metų $1.25.

Europoje: —
Rusijoje ir Lietuvoje $3.50. Anglijoje ir Skotlandijoj 15 shil. Prusuose 15 markių.

☞ Priegtam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

— Adresuokite: —
W. D. BOCZKOWSKI & CO.
520-522 W. South Al.
MAHANOY CITY, PA.

Telephone 1881

Nik. P. Zelwis
Lietuviškas graborius.

Balsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, vestuvėms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:
1084 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

(Tąsa nuo 2-ro pusl.)

jeigu nariai prigelbės tai ir veikti šį-tą kad kuopą išauginus į didžiausią ALTS. kuopą. Užgirdus naujos valdybos tokius prižadus korespondentui net plaukai ant galvos pasišiaušė, nes tas reiškia naktinį darbą. Ant galo delegatas, kuris lankosi į C. K. skyrių išduodamas raportą pranešė, kad L. N. F. skyrius, kuris yra prie C. K. rengia dideles prakalbas ant sausio 26 d. Kalbės g. J. W. Lutkauskas iš Brooklyno.

Ant pat galo likosi nutarta rengti didelis protesto mass-mitingas prieš lenkų ir bolševikų pasikėsinimą ant Lietuvos. Tapo išrinkta komisija iš šių ypatų: p. P. Lazausko, p. J. Kreivėno ir p. S. Levonavičiaus, kurie susižinos su katalikų veikėjais, idant surengti iš vien tą protesto mitingą. Taippat buvo paduotas įnešimas, kad butų pakviesti kalbėtojai nuo ukrainiečių ir nuo žydų. Prakalbų rengimo komisija išduodama raportą iš prakalbų, atsibuvusių 15 d. gruodžio 1918 m., pažymėjo, kad kokis ten klerikalų lyderis melagingai užsipuolė ant g. S. E. Vitaičio, ir tarp ko kito pasakė, kad Baltimorės sandariečiai labai yra neužganėdinti g. S. E. Vitaičio prakalba. Sandariečiai visi išreiškė didelį užsiganėdinimą ir išreiškia g. S. E. Vitaičiui širdingą ačiu už prakalbą pasakytą gruodžio 15 d. 1918 m. **P. Jaras.**

ALTS. 5-tos kp. koresp.

DETROIT, MICH.

A. L. Centralinis Komiteto skyrius parengė 21 d. gruodžio draugišką vakarienę su mažu programu. Svečių labai mažai buvo atsilankę delei blogo oro, o antra, mat, toje pat dienoje buvo prakalbos LSS. 116 kuopos parengtos. Tokiu budu rengėjai to vakarėlio turi blogas pasekmes.

22 d. gruodžio TMD. 68 kp. turėjo metinį susirinkimą tapo išrinkta nauja valdyba ant ateinančių metų, priegtam nutarta išnešti papeikimą centraliniai valdybai už jos nerangumą, kad jau apie pora mėnesių kaip knygos atspausdintos o del kuopų jos dar nesiuntinėjamos. Taipgi užgyrė sumanymą Ohio ir Mich. valst. apskričio, kad paaukauti $20 iš iždo „Kalėdų Eglaitės" Fondan.

29 d. gruodžio LSS. 116 kp. perstatė Vieno veiksmo mažą veikalėlį „Penktas prisakymas." Pats perstatymas buvo nevykęs, nes lošėjai laike kivirčų taip žiauriai ir betvarkiai ėmėsi, kad net sienos pradėjo iš vietos atsiliuosuoti ir griut ant jų pačių. Butų buvę daug tinkamiau, kad biskį švelniau tame laike pasistumdę. Žmonių susirinko gana gražus burelis ir visi ramiai užsilaikė.

„Kalėdų Elglaitės" Komitetas savo užduotį atliko gana pagirtinai. Kaip buvo nutarę surinkti tik penkis šimtus dolarių, bet kuomet įsisiubavo Detroito lietuviai, tai iki Kalėdų surinko $1,000. Na, ir dar vis nežudo nors rinkti. Gal ir viršaus dar surinks.

Na, šitaip tai kas kita su Detroito tautininkais. Ba, iki šiai dienai dar niekas nėra surinkęs jokiam fondui tiek aukų kaip tautininkai surinko „Kalėdų Eglaitei." Todel tik darbuokitės, o jųs atjaučia Detroito lietuviai!

Senis iš Detroito

T. M. D. REIKALAI

Sekr.-knygius, M. Stepulionis,
3347 Emerald Av., Chicago, Ill.

TMD. KUOPŲ RAŠTININKAMS

Pabaigus metus, TMD. kuopos renka sau naują valdybą sekantiems metams. Manydamas, kad gal rasis naujų raštininkų, kuriems mano pagalba bus reikalinga, idant tvarkiai vedus kuopos reikalus, aš pasiskubinu su dažniausiai susitinkamais klausimais

1. Nario metinė mokestis yra $1.00.

2. Naujo nario mokestis yra $1.00 ir įstojimo 50 centų, iš šių įstojimo centų 25 eina kuopos reikalams, o kiti 25 eina centran. Ir taip, kuopos raštininkas pasiunčia centran už naują narį viso $1.25.

3. Už apdarus neimkite nieko, nes dar nežinome, ką mes galėsime išleist.

4. Kiekvienas, naujai prisirašančiam nariui parupinkite katalogą ir pasakykite, kad pirmiau išleistas TMD. knygas jis gali nusipirkti už pusę kainos pas Tamistą patį, (pas kuopos raštininką).

5. Money orderius ir čekius adresuokite ant vardo **Tėvynės Mylėtojų draugija, New York, N. Y.** ir prisiųskite juos drauge su mokesčių blanka tiesiog man (žemiau paduotu adresu) paprastame laiške. Jeigu siųstumėte pinigus, tai su pinigais laiškus visuomet registruokite. Aš, gavęs kuopos pinigus, intrauksiu į centro knygas ir pranešiu apie tai. Jeigu bėgyje 8 dienų negautumėte nuo manęs žinios apie priėmimą pinigų, tuojaus rašykite pas mane apie tai.

Ypač naujai išrinktus kuopos raštininkus prašau gerai apsipažinti su mokesčių blankų paskirstymais. Narių mokesčius taip suraškyite, kad kiekvienas žmogus galėtų aiškiai suprast, į blanką pažiurėjęs, kuris narys kiek ir už ką yra pinigų užmokėjęs.

Naujai išrinkti raštininkai teik sitės priduot savo adresus.

Del pasekmingesnio musų abelno veikimo, del labo musų visų draugijos, gerbiami kuopų raštininkai, teiksitės prisilaikyti viršpaminėtų taisyklių.

Čia dar turiu užkviest kuopų raštininkus į nenuilstantį darbą savo kuopoje, savo kolonijoje, kad surinkus daugiausiai pinigų išleidimui L. Šerno raštų. Rankraščių tiek daug yra pagaminta, kad nariai galėtų gaut kas mėnuo po vieną knygą, jeigu kuopos duotų centrui užtektinai pinigų. Šiuom tarpu iždas yra tuščias, o šių metų narių mokesčiai turi užtikrint L. Šernui sutartą apmokėjimą už paruošimą rankraščių. Tegul Jusų, Gerbiamieji, kuopos nepasiganėdina tik narinėmis duoklėmis, bet tegul surengia šią žiemą šitam apšvietos reikalui vakarėlius, kurie duotų knygų leidimui reikalingus pinigus. Kuopos, rengdamos savo vakarėlius, pasekmingai galėtų skleist TMD. leistas knygas, tas duotų pelną kuopai ir centrui.

Apie Paskaitą iš Lietuvos Istorijos, nieko neminėsiu, nes, tikiu, jau busite ją aplaikę drauge su katalogais ir konstitucijomis.

Su pagarba,
M. Stapulionis,
3347 Emerald Av., Chicago, Ill.

IŠ KUOPŲ GYVENIMO

ROCHESTER, N. Y.

Stos į darbą TMD. 52 kp. — Gruodžio 29 d. susirinkime TMD. 52 kuopos plačiai buvo apkalbėta TMD. abelni reikalai ir nutarta rengti paskaitas, idant sužadinus Rochesterio lietuvių visuomenę, surengti įvairias pramogas, kad padidinus kuopos turtą, iš kurio galima butų dalis paskirti musų gerb. senelio, p. Šerno, raštų išleidimui. Taippat kuopa yra nutariusi padėt didžios pastangas surinkimui $100 Neprigulmybės Fondan.

TMD. 52 kp. iki šių metų nieko nenuveikė, išskyrus surengti vienas prakalbas, laike kurių prisirašė pora narių: p. E. Petrikienė ir Kazys Zlotkus. Kaltu tame yra liaudininkas p. J. J. Žilis. Mat, jis buvo TMD. 52 kp. 1918 m. pirmininku ir prisilaikydamas savotiškų parlamentariškų tiesų nesušaukė nei vieno susirinkimo per atvirutes. Išbuvęs septynis mėnesius rezignavo iš pirmininkystės. Šiems metams išrinkta gana rimtus ir darbštus vyrai į valdybą: pirm. A. Valtas, rašt. užrašų ir finansų P. Petronis; iždininku B. Jokšas, gana senai tą urėdą laikantis; maršalka K. Orlauskas. Pilnų narių kuopoje yra 20; apart to išėjusių į kariumenę randasi 5-ki. Susirinkę visi nariai prisižadėjo surasti po kelis naujus narius. Garbingi apšvietos platintojai dirbkit!

Putinėlis.

Tel. 4428 Greenpoint.
DR. JOHN WALUK
VALANDOS:
nuo 8 iki 10 iš ryto
nuo 1 iki 3 po pietų
nuo 6 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal sutarimą.
161 NORTH 6th STREET
BROOKLYN, N. Y.

Telephone 1537 R. Elizabeth.
DR. A. BACEVYČE
Gyvena Elizabethport's, N. J.
161 Franklin st., kampas Second st.
Ligonius priima:
ryto nuo 8 — 9. po pietų nuo 1 —
Ryto nuo 8 iki 9 val.
Po pietų nuo 1 iki 2.30.
Vakare nuo 6 iki 8 val.

Tel. 595 Greenpoint
Dr. J. S. Message (Misevičius)
270 Berry St., Brooklyn, N.Y.
Specialistas širdies ir plaučių ligų. Office Hours:
8–10 a.m., 12–2 p.m., 6–8 p.m.

Daktaras
Jonas H. Staknevičius
234 LAFAYETTE STREET
kampas Jefferson Street
Newark, N. J.
Telefonas: Market 9268
Ofiso valandos:
9 — 11 ryte
2 — 4 po pietų
ir 6 — 8 vakare.

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ" SPAUSTUVĖ
Greičiausiai, Gražiausiai ir Pigiausiai
atlieka visokius spaudos darbus
— Adresuokite —
„VIEN. LIET." ADMINISTR.
120 Grand St., B'klyn, N. Y.

PIRMAS LIETUVISKAS
Fotografistas ir Maliorius
Geras darbas.
Vidutiniška kaina
Cl. BENSON,
123 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

LIETUVISKAS
Fotografistas ir Maliorius
Geras Darbas ir visiems Prieinama Prekė
J. STOKIS
177 Nassau Str.,
kampas Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

NOTARIJUS
(Rejentas)
JUOZ. O. ŠIRVYDAS
120 Grand St., B'klyn, N. Y.
Kokie tik legališki popierai ir dokumentai reikia užtvirtinti ir padaryti — čia yra padaroma: Daviernostįs, pirkimo bilos, liudijimai, certifikatai, vekseliai ir tt.

LIETUVIŠKA
RESTAURACIJA
Švariai užlaikoma, greitas ir prielankus patarnavimas
Atvažiavę svečiai iš kitų miestų ir vietiniai atsilankykit, o gausite puikius valgius, kokių tik kas pareikalausite. Priegtam užlaikau puikius kambarius nakvynei, kaip vietiniams taip ir atkeliavusiems iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo adresu: —
MRS. FR. ZOSTAUTAS
102 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ
MUZIKOS KONSERVATORIJA
769 Broadway, So. Boston, Mass.
Vedama komp. Miko Petrausko nuo 15 d. rugsėo, reikalauja dvejų šimtų mokinių abejų lyčių
Didelis mokinių skaitlius reikalingas tam, kad prirengus daugiau muzikų, kurie čia, ar sugrįžę Lietuvon, galėtų pasekmingai dirbt dailės ir muzikos srityse sparnesnio pakėlimo Meno delei.
Už mokslą mokestis nebus keliama.

JONAS S. LOPATTO
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvis advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.
Ofisas rumuose
308-9-10 Coal Exchange Bldg.
Cor. River and West Market Strs., Wilkes Barre, Pa.
Bell tel. — 1864
Residence 3532 J.

M. Mierzwinskas
UŽLAIKO
Dvi Didelias BUČERNIAS,

kuriose galima gauti visokios MĖSOS užlaikomos pagal krujavą madą, kaip tai: Skilandžių, visokių Dešrų ir visaip padarytos Rukintos Mėsos, Jaunų Parsiukų, Kumpių, Krajavų Taukinių ir Kudų Lašinių.

VISADOS ŠVIEŽIA MĖSA IR ŽYSTAI UŽLAIKOMA.

M. Mierzwinskas
125 GRAND STREET — 41 AVENUE A.
Kampas Berry Str. — BUČERNĖS — Kampas Third Str.
BROOKLYN, N. Y. — NEW YORK, N. Y.
Telephone 3359 Greenpoint. — Tel. 2174 Orchard

New Plaza Hall

Dvi DIDELĖS SALĖS DĖL BALIU, BENKIETU, YPATINGAI VESELIU IR LINKSMU VAKARĖLIU

PUIKUS KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.

A. Miller, Savininkas
121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street
BROOKLYN, N. Y. — Telephone 4437 Stagg

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ

Nauji Metai=Nauji Darbai.

Lietuvos valstybė jau tveriasi. Prūsų lietuviai prisideda prie Neprigulmingos Lietuvos.
Vienok reikia Lietuvą atstatyti iš po karės griuvėsių
LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ
turi šitokį planą Lietuvos atstatymui:
1) **Inkurti Vilniuje savo skyrių** ir tuomet
2) Pagelbėti atstatyti žemdirbystę,
3) Pagelbėti atstatyti pirklybą,
4) Pagelbėti atstatyti pramonę.
Tiems planams inkunyti reikia tuojaus

1,000,000 DOLARIŲ

Visi, kam brangi Tėvynė-Lietuva, dėkitės prie **Lietuvos Atstatymo Bendrovės.**
Šėrai po $10.— Prisidedant prie Bendrovės, reikia pirkti nemažiau 5 šėrų. Indėti pinigai atneša 4 procentus kas metas ir šėrai auga vertėje. Rašykitės į

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS
(Lithuanian Development Corporation)
320 Fifth Avenue, New York, N. Y.

Kandroto — Užeiga

Tinkamiausi Užeiga Del Lietuvių
126 Grand Street
Tel. 1490 Greenpoint — Brooklyn, N. Y.

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
TIKRA LIETUVIŠKA
APTIEKA
LIETUVIS PAS LIETUVĮ
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4TH STR.
BROOKLYN, NEW YORK
SVEIKATA — LAIMĖ

sako „sausas ... nekaltas ... aro ... Gli... elbė, jog ... cialis pranešimas, buvo apkalbė- Lietuvoje ... ant Varšo... ... tas.

— ĮVAIRIOS ŽINIOS —

VIENA TARYBA IR VIENAS IŽDAS

Mes Lietuvių Amerikos Ukėsų Klubas susidedantis iš 401 nario savo metiniame susirinkime savo kambariuose, 803 Driggs Av. Brooklyn, N. Y. 4 d. Sausio 1919 metų ant užkvietimo Tautos Fondo paaukauti Lietuvos laisvei po ilgam apsvarstymui priėjome,

Kad dabartinis srovinis aukų rinkimas neatneša pageidaujamų rezultatų, o vien tiktai suirutes ir nesutikimus. Mes išvengimui to nelabo **griežtai reikalaujame iš Tarybų ir vadovų, kad kaip Lietuvai laisvės išgavimas yra bendras, taip turi buti ir bendras tam darbui politiškas fondas. Kolei to nebus padaryta, mes atsisakome duoti aukų.** Tik tada duosime kaip lietuviai veiks bendrai. Taipgi kreipiamės į visuomenę, kad bendrai pareikalauti iš vadovų, kad jie prieitų prie vienybės, nes tik vienybėje budami galėsime atsiekti savo tikslus yra Neprigulmingą Lietuvą.

Pirm. **Vl. Šibunauskas,**
Sekr. **J. J. Sadauskas,**
Iždin. **August Zukys.**

TILŽĖS GYVENTOJAI PRIEŠ LENKUS

Associated Press 8 d. sausio pranešė, kad Tilžės gyventojai išnešę protestą prieš lenkų besiveržimą į vokiečių žemes.

Vietines Žinios

Iš draugystės Šv. Juozapo susirinkimo. — Ši draugystė savo metiniame susirinkime 7 d. sausio, 1919 m. išrinko pusę savo pildymo Komiteto: Pirm. pasiliko tas pats — Jokubas Šertvitis; Fin. sekr. tapo išrinktas Vincas Lapinskas; Knygų dažiurėtojas — Aleksandra Dragunaitis; Listo vedėju — Stasys Plaktonis; maršalka pasiliko tas pats Jonas Abraitis; „advernas" išrinktas Simanas Dilginis, Vėliavos nešėjas pasiliko tas pats Vincas Baliunas, siratų globėjais tapo išrinktas Andrius Kundrota. **Draugystė Šv. Juozapo nutarė paaukauti Tautos Fondui $500.00, bet pinigai bus tik tada išmokėti, kada susivienys abudu Fondai** (Tautos Fondas su Nepr. Fondu) ir taipgi draugystė nutarė paaukauti $100 del streikuojančių kriaučių unijos 54 skyriaus ir 58 skyriaus.

Sekr. **A. Andrešiunas.**

Organizuoja lietuvių armiją. — Mums tapo prisiųsta pranešimas, kurį del vietos stokos neprivedame ištisai, jog buris lietuvių kareivių, susirinkusių „Garso" name išnešė protestą prieš lenkų ir bolševikų Lietuvos grobimą ir podraug nutarė rašytis į burį, prašyti valdžios leidimo ir keliau ti į Lietuvą, idant apginti musų Tėvynė nuo „ponekų ar proletariškų" grobikų. Susirinkimas nutarė atsišaukti į Amerikos vyrus, kareivius ir nekareivius, idant ir jie rašytųs į Lietuvos gynėjų burius. Vardus siųskite: 456 Grand Str., Brooklyn, N. Y., J. K. Miliaus ar P. Montvilos vardu.

Iš metinio Liet. Gimnastikos Klubo susirinkimo. — Sausio 3 d. atsibuvo metinis klubo susirinkimas; tapo daugybė reikalų apkalbėta ir išrinkta šiems metams klubo valdyba iš sekančių narių; Prez. J. Tankus, viceprez. J. Kazakevičius, kasierius V. Burkšaitis, fin. sekr. J. Draugelis, prot. sekr. J. Žemaitis, knygų dažiurėtojas J. Venskus, maršalka K. Pupkis.

Šiais metais klubas žada smarkiau darbuotis, nes daug veiklių narių sugrįžo iš kariumenės. Klubo balius atsibus 9 d. balandžio Nedėlioje, New Plaza Hall.

Sekr. J. Žemaitis.

Viengungių vakarienė. — Rengiama ant vasario 2 d. su labai plačių ir įvairiu programu. Laike vakarienės bus klasiškų muzikos šmotelių, dainų-solo ir šiaip linksmaus pasikalbėjimo apie per gyventus laikus, apie Lietuvą ir tt. Įžanga „vienstypiui" $15.00 (matomai pakramsnos už visą savaitę — Red.) Svečiai dalyvaus tik gavę speciališkus užkvietimus. Geresniam svečių priėmimui išrinkta be biskio septynios komisijos. **K—kas**

Kareivio laiškas. — Mums smagu yra pranešti, jog J. M. Danielius vėl apturėjo nuo Lenkausko iš Francijos kitą smagų laiškutį, per kurį lietuviškas humoras sekančiai išsilieja:

„Gerbiamužis: — Ar aš nesakiau, kad be manęs karė negalės užsibaigti — a? Nugalėjome prusą, lyginant „krepus" nušovėm Tik, brolyti, veizėk: vienuoliktame mėnesyje, vienuoliktoje dienoje, ir vienuoliktoje valandoje ryto, hunų atstovai pasirašė po „armistice." Todel iš džiaugsmo spaudžiu dručiai Jusų rankutę ir širdingai sveikinu su Linksmoms Kalėdoms ir tikrais Laimingais Naujais Metais. O kiek vėliau gal ir pasibučiuosime: kriukis bus užbaigtas.

„Bet kaip musų tautos reikalai stovi, nieko nežinau, nes nieko negirdžiu. **Aš turiu viltį, jog Lietuva bus laisva.** Berods visiem žinoma, kad dabar proga yra. Ir aš, anot poeto, kad turėčiau galę, paimčiau į rankas didelę plunksną, pamirkyčiau į Nemuną ir parašyčiau ant dangaus Lietuvos vardą, kad visi matytų... O čia „by goodness" ir laišką užbaigti netekau juodylos. Todel atleiskite, jog su paišiuku užbaigsiu.

„Užbaigę kruviną darbą, numalšinę barbarišką huną, apsistojome miške. Sakoma, netoli Metzo tvirtovės ir tunkame ant Dėdės Samo duonos. Prie to galiu pridurti, kad radę pianą tran dukę. Kas čia galvoje kareiviui! Be abejo butų linksmiau, kad galėtumėm pamatyti nors už poros mylių gražiosios mados ypatų. Dabar baugu, kad miškiniu neliktumei. Vat, taip ir laukiame kol namolei imsim braukti...

„Aš rašau — pasakoju, bet pamiršau paklausti, ar dar gyvas esi? Atrašyk laiškutį, nes gal busiu iki liepos mėnesiui, tai turėsiu, laiko sulaukti. Kad turėčiau popieros, parašyčiau daugiau. Dabar su geriausiais linkėjimais užbaigiu rašęs. Skubinai spaudžiu dešinę, nes mane šaukia. Beje, aš esu sveikas kaip lietuviškas krienas. Jusų, B. Lenkauskas."

Laiškas rašytas 3 d. gruodžio.

Taika už trijų mėnesių. — J. M. Danielius gavo sekantį laiškutį nuo W. Kairio iš Francijos rašytą 20 d. gruodžio:

„Malonus Juozai: — Apturėjau nuo Jusų laiškutį už kurį širdingai ačiu. Linksma man buvo išgirsti, jog Jums sekasi gerai ir jog Amerikos lietuviai darbuojasi del Neprgulmingos Lietuvos. **Manau, jog ir pačioje Lietuvoje žmonės nesnaudžia, ir tikiuosi Lietuva atgaus nepriklausomybę. Mes dar vis gyvename netoli Verduno, bet girdžiu, jog mus paskyrė į „Occupation Army" ir jog prisieis važiuoti ir „užimti" Luksemburgą iki taika nebus galutinai padaryta, o tas paims gal dar trejetą mėnesių, jei ne daugiau. Todel manau, jog sugrįžšiu namo tiktai ant ateinančio pavasario. Nors man sekasi dabar labai gerai, bet visgi butų geriau jei mus grąžintų namo, nes tas kareiviavimas ištikrųjų nusibodo. Pas mus darosi šalta ir šiandien turėjome pirmą sniegą. Bet esame aprėdyti šiltai ir net ant šiaurinio žemgalio nebijotumėm šalčio.**

„Visi laukiame su nekantrybe kada bus galima grįžti namo. Musų ofiso stabas susidėjome po 5 frankus ir todel ant Kalėdų turėsime vištienos, alaus, vyno ir kitokių skanumynų. Esu sveikas ir drutas, nors biskį sumenkėjęs ir pasenęs. Tur but nuo to laiko kaip teko buti ant ugnies.

„Atiduokit mano geriausius linkėjimus Kundrotai, Braziui, Širvydui, Ambraziejui ir visiems kitiems draugams. Man sugrįžus tai be abejonės gerai apvaikščiosim visus tuos pereitus laikus. Pasilieku Jusų, Walter Kairis."

Bedarbė didinasi. — „N. Y. American" straipsnyje nedėlioje išrodė, kad bedarbių skaičius Brooklyne augąs kasdien. Kareiviai yra tukstančiais paleidžiami namo, jiems patikti yra surengiamos didelės demonstracijos ir pokiliai, bet apie jų kasdieninę duoną — darbą — esą nieks nelabai rupinasi. Rekomenduojama miestui pradėti kokius nors statymus ar kitokius darbus, kurie nuo senai buvo manomi pradėti, bet nebuvo dirbami delei stokos pinigų, darbininkų ar medžiagos.

Ateina gražus veikalas. — Ap. P. Šv. choras, kuris nesenai dailiai sulošė „Nastutę," mano statyti ant 1 d. vasario kitą veikalą, butent „Užburtą Kunigaikštį," trijų aktų komediją. Lošime dalyvausią 27 gabiausi choro artistai, chorvedžiui, J. Baniui, ir K. Pusnikui režisieriaujant. Apart vaidinimo busią dar dainų ir šokių. Tikietai po 25, 50 ir 75c.

Išsiėmė apsivedimo laisnius. — Franas Branauskas, 26 Maujer Str. ir Sofija Witkevich, 426 Rodney Str.

Kazys Bosas, 556 Driggs Av. ir Veronika Ridikiutė, iš ten pat.

Jonas Mažeika, 246 Kent Av. ir Antanina Vaičiulienė, 103 Grand Str.

Vincas Zailskas, 141 Metropolitan Av., ir Viktoria Žibudie, 499 Graham Av.

Jonas Zitkus, 144 Union Ave. ir Konstancia Veselkienė, 336 Driggs Ave.

TIKRASIS TURTAS

„Aš tikiu, kad šie Naujieji Metai suteiks Jums patogų turtą ne aukso pavidale, bet neapkainuojamuose linksmumuose ir svei katoje." Daugelis panašių linkėjimų su Naujais Metais išsiplatino ir, be abejonės, kad linksmumas ir sveikata tai ir yra tikras turtas. Dabar, malonėkite pasiskaityti Ponios Agnės Vanek, Eager Pl., Baltimore, Md., mums atsiųstą laišką iš 20 d. gruodžio, 1918 m.: „Ilgą laiką kentėjau neturėjime gero upo — humoro ir niekuomet negalėjau linksmintis, kol Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Eliksiras atgaivino ir suteikė man mano senąjį gerą upą, ir dabar jaučiuos kaip ir naujai užgimus." Blogas budas, galvos skaudėjimas, nerviškumas ir tt. yra priežastimi neramumo viduriuose; panašiuose atsitikimuose Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Eliksiras palengvina. Aptiekose po $1.10. — Nuo nušalimo, išsinarinimo, sutinimo, reumatizmo ir neuralgijos skausmų, diegimo strėnose ir tt. nėra geresnio vaisto kaip Trinerio Linimentas. 35 ir 65c. aptiekose, per pačtą 45 ir 75c. Joseph Triner Company, 1333-1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

EKSTRA!
Waterbury, Conn. Teatrališka Dr-ja „Aušra" stato scenoje puikų veikalą 3-jų veiksmų melodramą po vardu „Užburti Turtai" spektaklis atsibus: nedėlioj 19 d. sausio 1919 m. Svetainėj 48 Green Str. Pradžia 7:30 val. vak. Pertraukose griež,š puiki orkestra p. J. Janušaičio. Kviečia visus —
Aušriečiai.

Jeigu jums reikia daimantinių žiedų, ar laikrodėlių, greitai pristatau. Užeikit arba parašykit laišką po antrašu:

F. M. VENSKEVIČIUS
154 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
(Room 22) (3)

Pajieškau pusbrolio Jono Puronickio. Jis paeina Kauno gub., Aleksandravos pav., Laukminiškių sodžiaus, Pandelio vals., jis pats ar kas apie jį žino meldžiu man pranešti, už ką busiu labai dėkinga.

ONA JOKUBONIUTĖ
1 house West Broad Str.
(3) Burlington, N. J.

BALIUS! — BALIUS!
Rochesterio Lietuvos Sunų ir Dukterų draugija rengia linksmą maskinį balių ant subatos, sausio 18 d. Premier salėje (942 North Str., kampas Clifford Av.) Pradžia 6 val. vakare. Tikietai vyrams 25c., o moterims 15c. Tarpe šokių bus žaidžiama tautiški žaislai. Visi atsilankykite, kuojvairiausiai pasirengę. **Komitetas.**

Reikalingas žmogus katras žino chemijos darbą ir pažįsta proškas. Geras darbas ir geras užmokestis.

JOE HUDRUSON
1826 N. 9th Str., St. Louis, Ma.
(4)

Pajieškau J. Naikelio ir Juozo Gutausko. Naikelis iš Mardukų kaimo, Gutauskas Šunskų, Suvalkų rėdybos, Marijampolės apskričio. Malonėkit atsišaukti arba pranešt apie juos už ką busiu dėkingas. Girdėjau Naikelis randasi Cleveland, O. Atsišaukit šiuo antrašu: **AUG. K. KALVAIT**
80 Witt Str., Detroit, Mich.
(4)

Pažink Lenkų Pinkles daromas Lietuvai!

SKAITYK
LENKŲ APAŠTALAVIMAS LIETUVOJE
Parašė Pralotas Prapuolianis
Kaina — $1.00.
Apdaryta — $1.50
gaunama
„VIENYBĖJE LIETUVNINKŲ"

Sveikatos Apsauga.

Didžiausias žmogaus turtas — tai sveikata. — Kiekvieno prielermė yra stengties apsaugoti savo sveikatą. **Pavojingiausios ligos — tai vidurių bei skilvio ligos.** Šitos ligos prasideda nuo įvairių priežasčių, o jų išsivystymas laipsniškai siekia nuo paprasto ir trumpo užkietėjimo iki sunkių ir pavojingų ligų.

Visad yra svarbu palaikyti nor maliską vidurių veikimą. Tą geriausiai galima pasiekti su tikrąja Vinco Daunoros Trejanka arba Trejomis Devyneriomis, nes tai yra ištikimiausias vaistas nuo vidurių bei skilvio ligų.

Kaina dėžutės su prisiuntimu 50 centų. Reikalaukite šiuom adresu: V. J. Daunora, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Telephone 2372 Greenpoint

Macys Bros. Furniture Co.

$1.00 į sanvaitę

Didelis išpardavimas KERIČIŲ visokio didumo

Puikus ICE-BAKSIAI dideliam pasirinkime.

Taipgi įvedėm skyrių GRAFAFONŲ, kur galima gaut kokių kas nori palinksminimui namų.

Pristatom į visas apielinkes.

Atvažiuokit kad ir iš toliaus, KARAI UŽSIMOKĖS.

Musų adresas:

MACYS BROS. Furniture Co.
198=200 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Šale Comedy Teatro. Tarpe Bedford ir Driggs Ave

J. Levandauckas
GRABORIUS
78 SOUTH 2nd STREET
BROOKLYN, N. Y.
Tel. 2851 Greenpoint

Vincas Struogis

Lietuvos Vėliavų Išdirbėjas
155 Hope St. Brooklyn, N. Y.
Telefonas 2989 Stagg
Residence Tel. 3671-R W'burg.

VISŲ LIETUVIŲ ATYDAI!

Nuo tulo laiko užsiėmiau išdirbinėti tikras LIETUVOS VĖLIAVAS musų Draugijoms, Klubams bei Organizacijoms. Sulygšiol, beveik žėdna musų draugija rupindamasi įsisteigti sau Vėliavą, pasidirbdama pagal geresnį išmanymą savo komiteto.

Taigi šiuomi pranešu lietuviams, kad kur tik randasi draugijos, klubai arba organizacijos, stengtųsi turėti tikrą Lietuvos Vėliavą. Duodami užsakymą padirbimui Lietuvos Vėliavą kreipkitės šiuom adresu: —

V. STRUOGIS
155 HOPE STREET BROOKLYN, N. Y.

Už ekspresą užmokan Priparodymui prekių gerumo mes pasiulome jums šias gražias keleriopų madų, dviems metams gvarantuotas kelines kainuojančias $5, tik už $1.85. Už siuntimą nereikia mokėti.

Dovanoms duodame šią auksu aplietą Sagutę.

Su pirmu užsakymu duodame šią gražią sagutę Jų turime vos porą šimtų. Tai pasiskubinkite.

PELNAS Pinigais. Sveikas gali uždirbti daug pinigų užsakinėdamas musų prekes del savo giminių ar kaimynų. Vienas uždirbo $27 pirmaja savaite, o $500 per metus. Pasiskaityk apie tai plačiau jo knygoje, kurią mes duodame veltui, kartu su kriaučystės knyga, rubo pavyzdžiais ir nurodymais.

Prisiųsk mums savo antrašą šiandien. Rašyk mums tuoj.

CHICAGO TAILORS ASS'N.
Dept. G495 515 So. Franklin St.
Chicago, Ill.
(5)

Kada turi taisyti dantis, eik pas seną dentistą ant kurio gali pasiremti, kuris jau 10 metų šioje apielinkėje tarnauja, ir kurį visi rekomenduoja. Tas parodo, kad jis užganėdina visus. Speciališkas patarnavimas lietuviams. GaGlima susikalbėti lietuviškai ir lenkiškai.

Dr. SALETAN & POSNER
SURGEON DENTIST
313 BEDFORD AVE.
KAMPAS So. 2nd STREET, BROOKLYN, N. Y.
10 metų toj pačioj vietoj

ATEINA ŽIEMA APSIRUPINKITE

Kiekvienas turi apsirupinti nusipirkti **gerus čeverykus,** tik nevisur juos galima gauti. Pirm pirkimo jau reikia žinoti kas gerą tavorą užlaiko. Visada eik pirkti pas **K. Bundonį,** jisai užlaiko geriausį tavorą ir su prieinamoms kainomis.

Didžiausio pasirinkimo čeverykai W. L. Douglas, Emerson, Educator ir kitų firmų parsiduoda pigiaus negu kitur. Ant pareikalavimo išsiunčiu į kitus miestus ir apmoku persiuntimo lėšas. Persitikrinimui kviečiu atlankyti mano **čeverykų krautuvę.** Čion rasi čeverykus nuo mažiausio iki didžiausiam.

Nepamirškite antrašo:

K. BUNDONIS
183 Bedford Ave.
Kampas North 7th Street BROOKLYN, N. Y.

Telephone Stagg 3929.

TIKTAI 1000 DOLERIU

Ant pardavimo nauji muriniai ir mediniai namai, su 6 kambariais, mau dynėmis, inmokėti $100, likusius kas mėnuo po $10. Kaina $1,000. 2-jų šeimynų namas su 11 kambarių ir maudynėmis, inmokėti $150, likusius kas mėnuo po $15, kaina $1,500. Turime namų ant 3, 5, 6, 7, 8, 10 ir daugiau familijų, su dideliu pasirinkimu už visokią prekę — Ridgewoode, Jamaica, E. New Yorke, Flatbushe, South Brooklyne, Maspethe, Greenpointe — visuose priemiesčiuose ir pačiame Brooklyne ir New Yorke. Turime daug farmų su budinkais ir gyvuliais, žemė geriausia, musų monėmis apgyventa.

Su visokiais reikalais kreipkitės pas mane, o aš patarnausiu teisingai.

A. B. ZINIS REALTY CO.
Branch Office: 420 Lorimer Street, BROOKLYN, N. Y.

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!

Kodėl kentėti taip didelį skaudėjimą REUMATIZMĄ! Visi juokiasi iš Reumatizmo, kurie tiktai vartojo aptiekorius F. A. URBONO MILTELIUS (proškus powder) ir LINIMENTĄ, tie šiandien yra sveiki. Taigi ir Jus galite lengvai pasveikti ir sykiu nesiskaitis su sveikaisiais iš reumatišk. skaudėjimų.

REUMATIZMO MILTELIUS ir LIMMENT galite gauti per pačtą tiktai už **$1.25.**

Visi kreipkitės adresuodami:

F. A. URBONAS, Aptiekorius,
151 Metropolitan Ave., (Kampas Berry Street)
Telephone Greenpoint 1411
Brooklyn, N. Y.